

ผลงานทางวิชาการ

การจัดทำสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน

เรื่อง

ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

จัดทำโดย นายธเนตร สภานนท์

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของผลงานทางวิชาการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 439 คน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 83 คน และครู 356 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถาม ระหว่าง 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .993 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และร้อยละ การเปรียบเทียบวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าที (t-test Independent) และ ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า 1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน 6 ด้าน ประกอบด้วย (1) การนิเทศการศึกษา (2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (4) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ (6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาปรากฏว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงาน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3. ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่

จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ข้อสรุป 3 แนวทาง คือ (1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ คือ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควบคุมคุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาสมาธิ โดยส่งเสริมให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนตามวิถีอิสลาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตนตามบทบัญญัติอิสลามอย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา นอกจากนี้ครูควรการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงหรือสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ส่งผลให้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟนในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ขยายผลต่อยอดให้ผู้เรียนสามารถเสนอผลงานโดยการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งควรพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอเหมาะสม ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาห้องปฏิบัติการและส่งเสริมการใช้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรสร้างกำลังใจให้ครูผู้สอนและผู้เรียนใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบและหลายช่องทาง โดยเฉพาะทางสื่อออนไลน์ซึ่งมีบทบาทต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก สถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาสัญญาณอินเทอร์เน็ต ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนอาจปรับเปลี่ยนจากรูปแบบการบรรยายเป็นรูปแบบเกม คลิปวิดีโอ สาธิตการทดลอง การค้นคว้าหาข้อมูลจากสื่อออนไลน์ทันทีที่มีประเด็นสงสัยในห้องเรียน ซึ่งทำให้กระบวนการเรียนรู้มีความน่าสนใจมากขึ้น (2) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำหรับครูผู้สอนทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระจากหลักสูตรสถานศึกษาและการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนรายบุคคล เลือกวิธีการใช้และผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งมีการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยกับสังคมปัจจุบัน สนับสนุนการค้นคว้าออนไลน์พร้อมจัดหาคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงติดตั้งในห้องเรียนตามศักยภาพของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูให้ครูผู้สอนแสวงหา ค้นคว้า หรือสร้างสรรค์สื่อให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอนทั้งด้านเนื้อหาวิชาและธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ครูผู้สอนควรแสวงหา

ความรู้จากสื่ออินเทอร์เน็ตจนสามารถผลิตหรือเลือกใช้สื่อได้เหมาะสมกับการสอนของตนเอง และ พร้อมทั้งแนะนำผู้เรียนให้รู้เทคนิควิธีการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต (3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีแนวทางการบริหารงาน คือ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานวางแผนและกำหนดแนวทางการทำวิจัย จัดทำคู่มือการทำวิจัยของสถานศึกษาและการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกภาคเรียน ควรมีการอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ในการทำวิจัยโดยเฉพาะงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาหรือใช้ผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของผู้เรียน ควรมีพื้นที่ให้เผยแพร่ งานวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยอาจประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานและสถาบันอื่น ควรกำหนดให้การทำวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยโดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษา เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีโดยได้รับการสนับสนุนจากท่านผู้มีพระคุณ ดังนี้

ขอขอบคุณ ดร.ทวิศักดิ์ อ่ำลา ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นที่ปรึกษาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภเสถียร วัฒนกุล ดร.ณัฐวุฒิ ภารพบ ดร.ปาริชาติ ปรียาโชติ ดร.กิตติศักดิ์ แป้นงาม และนางพรมดา วงศ์หวั่น ที่ให้เกียรติมาเป็นผู้เชี่ยวชาญและให้ความกรุณาในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครู โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการและครูโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย นายธวัชชัย วิเชียรสรอง ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนาศาสตร์วิทยา นายแสลง หมัดอะตัน ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนาการศึกษา นายโกศัย แสงสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนสุโขทัย นายอับดุลวาจะ กาเต็มมาตี ผู้อำนวยการโรงเรียนศาสนสันติธรรม นางประภัสสร ทองดียิ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสายชล ดร.กิตติศักดิ์ แป้นงาม ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เขต 1 และนางพรมดา วงศ์หวั่น ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ข้าราชการ บุคลากร สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด/อำเภอ ในเขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีส่วนสำคัญในการทำให้การศึกษาเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว สำเร็จได้ด้วยดี ซึ่งผู้ศึกษาจะได้นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปขยายผลให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชนต่อไป

นายธเนตร สภานนท์

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 คำถามของการศึกษา	4
1.3 วัตถุประสงค์	4
1.4 สมมติฐานของการศึกษา	4
1.5 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.6 กรอบแนวคิดของการศึกษา	6
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก	9
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	13
2.2.1 ความหมายของบริหารงานวิชาการ	13
2.2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ	15
2.2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ	16
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	45
3.1.1 คำถามของการศึกษา	45
3.1.2 วัตถุประสงค์	45
3.1.3 กลุ่มเป้าหมาย/ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
3.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	46
3.1.5 การสร้างเครื่องมือและวิธีดำเนินการศึกษา	47

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.1.6 สถานที่	49
3.1.7 ระยะเวลา	49
3.1.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
3.1.9 การวิเคราะห์ข้อมูล	50
3.1.10 ผลที่ได้	51
3.2 ระยะเวลาที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	51
3.2.1 คำถามของการศึกษา	51
3.2.2 วัตถุประสงค์	51
3.2.3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการศึกษา	51
3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	52
3.2.5 สถานที่	52
3.2.6 ระยะเวลา	52
3.2.7 วิธีดำเนินการศึกษา	52
3.2.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
3.2.9 การวิเคราะห์ข้อมูล	53
3.2.10 ผลที่ได้รับ	53
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	54
4.1.1 ผลการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ	54
4.1.2 ผลการศึกษาดูงานการบริหารงานวิชาการ	56
4.1.3 ผลการสังเคราะห์ตัวชี้วัด	58
4.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	70

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
4.3 ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก 79 ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	
4.3.1 ผลการกำหนดประเด็นสัมภาษณ์	80
4.3.2 การสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์	83
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปงานการศึกษา	85
5.2 อภิปรายผล	87
5.3 ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ	102
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล	105
ภาคผนวก ค เครื่องมือของการศึกษา	118
ภาคผนวก ง ภาพประกอบการศึกษาดูงาน	126
ภาคผนวก จ การเผยแพร่ผลงาน	130
ประวัติผู้ศึกษา	133

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การสังเคราะห์ข้อบ่งชี้สำหรับการศึกษาศาสนาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	23
2	การกำหนดตัวชี้วัดสำหรับการศึกษาศาสนาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	34
3	แสดงจำนวนประกรและกลุ่มตัวอย่าง	46
4	สรุปผลการศึกษาข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	58
5	แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	62
6	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมและรายด้าน	63
7	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	64
8	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	65
9	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการนิเทศการศึกษา	66
10	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	67
11	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	68
12	แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูโดยรวม	71
14	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการวัด ผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	72
15	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน	73
16	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการนิเทศการศึกษา	74
17	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	76
18	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	77
19	แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	79

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ		หน้า
1	กรอบแนวคิดของการศึกษา	6

บทที่ 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นการศึกษาลำดับแรกที่รัฐบาลให้ความสำคัญสูงสุด เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาประชากรในชาติ โดยระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 54 ว่ารัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งต่อมาหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามมาตรา 44 ออกคำสั่งที่ 28/2559 ให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 12 ปี เป็น 15 ปี กล่าวคือตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ราชกิจจานุเบกษา, 2559)

นอกจากแนวนโยบายแห่งรัฐที่กำหนดให้รัฐเป็นผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับเด็กทุกคนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแล้ว ยังกำหนดมาตรการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา การเพิ่มคุณภาพการศึกษา และการช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายด้านการจัดการศึกษาของภาครัฐ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชนให้มีคุณภาพ (พรบ.โรงเรียนเอกชน, 2550) ซึ่งปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2565) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีโรงเรียนเอกชนในการกำกับดูแล จำนวน 11,809 แห่ง จำแนกเป็นโรงเรียนในระบบ จำนวน 3,963 แห่ง โรงเรียนนอกระบบ จำนวน 7,846 แห่ง โดยมีโรงเรียนในระบบที่จัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3,740 แห่ง จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 296 แห่ง ขนาดใหญ่ จำนวน 725 แห่ง ขนาดกลาง จำนวน 1,033 และขนาดเล็ก จำนวน 1,686 แห่ง ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี (สถิติการศึกษาเอกชน, 2562-2565)

แม้ว่าโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่จะจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งจะเห็นได้จากการแข่งขันต่าง ๆ ที่โรงเรียนเอกชนได้รับรางวัลทั้งระดับประเทศและระดับนานาชาติ แต่หากพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติโดยรวม และจากการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (ปีการศึกษา

2565) พบว่า มีโรงเรียนเอกชนที่ยังไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอีกจำนวนมาก โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กไม่ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษาดังกล่าว สูงถึง 1,089 แห่ง จากโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กทั่วประเทศ 1,686 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 64.59 ซึ่งปัญหาที่ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้นั้น สุริยา ช้องเสนาะ (2558 : 1-2) ได้กล่าวไว้ว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีปัญหาอย่างน้อย 3 ประการ ซึ่งส่งผลทำให้โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็กมีต้นทุนในการจัดการเรียนการสอนต่อหัวที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ 2) เนื่องจากโรงเรียนแต่ละแห่งได้รับการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาจากรัฐบาล โดยคิดเป็นรายหัวนักเรียน ซึ่งการจัดสรรงบประมาณในลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนน้อยอยู่แล้วในสถานะที่เสียเปรียบ ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กขาดทั้งอุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนลดลง เพราะการเข้าถึงเทคโนโลยีกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เด็กรุ่นใหม่จะใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ บุคลากรในสถานศึกษาก็จำเป็นต้องเป็นคนที่สามารถ นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าพัฒนาความรู้ของตนเอง ขณะเดียวกันยังจะต้องสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอีกด้วย สอดคล้องกับรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ปัญหาสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็กมีอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1) ได้รับงบประมาณน้อย 2) ขาดครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และ 3) โรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในชุมชนขนาดเล็ก (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559 : 4)

จากปัญหาของเรื่องดังกล่าวจึงมีนักวิชาการหลายท่านได้ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปทางการบริหารจัดการงานวิชาการ เนื่องจากเห็นว่าการดำเนินงานจัดการศึกษาในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการเป็นสำคัญ การที่จะดูว่าโรงเรียนจะมีมาตรฐานหรือคุณภาพนั้น มักจะพิจารณาจากผลงานวิชาการเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะป็นโรงเรียนประเภทใด ขนาดไหน การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนเพราะการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นกิจกรรมทุกชนิด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด (เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2545) สอดคล้องกับ บุญทิพย์ สุริยวงศ์ (2544) ที่ถือว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียนที่มี

ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ดังจะเห็นได้จากมาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาที่จะปรากฏชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการบริหารงานในโรงเรียน

การแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการดำเนินการหลายอย่าง รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศนโยบายยุบโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนจำนวนไม่ถึง 60 คน และให้ย้ายไปเรียนที่โรงเรียนอื่นในพื้นที่ใกล้เคียงแต่จะต้องได้รับการยินยอมจากชุมชนด้วย (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 7 ต.ค. 2562) โดยให้เหตุผลสำคัญสองประการ คือ รัฐบาลไม่มีงบประมาณพัฒนาโรงเรียนทุกแห่ง และไม่สามารถนำงบประมาณจากเงินภาษีมาดูแลทุกโรงเรียนได้เท่าเทียมกัน

ส่วนโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ยังไม่มีมาตรการ นโยบาย แผนงานหรืองานวิจัยที่จัดทำขึ้นเพื่อการจัดการกับปัญหาดังกล่าวแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งที่ผ่านมาจะใช้วิธีการแบบผสมผสานตามแบบอย่างในการแก้ปัญหาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากบริบทของโรงเรียนเอกชนแตกต่างกันไปจากโรงเรียนภาครัฐมาก โดยเฉพาะด้านค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา เช่น เงินเดือนครู และบุคลากร ค่าก่อสร้าง ซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด แม้ว่าโรงเรียนเอกชนจะได้รับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนจากภาครัฐก็ตาม แต่เป็นการยากสำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนไม่เกิน 120 คน จะสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความแตกต่างมาก ทั้งด้านศาสนา ภาษาและวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีความรุนแรงจนทำให้ภาครัฐต้องออกนโยบายกำหนดให้ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นประเด็นสำคัญใน “ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: น.94) ซึ่งปัจจุบันมีโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน) ทั่วประเทศ จำนวน 1,686 แห่ง (สถิติ สช., 2565) เฉพาะพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีมากถึง 83 แห่ง จึงเป็นที่น่าวิตกเป็นอย่างมากในเรื่องคุณภาพการศึกษา

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในรูปแบบสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญศึกษา ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนเอกชนในการกำหนดนโยบาย แผนงาน เพื่อการยกระดับคุณภาพ

การศึกษา และโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้นได้

1.2 คำถามของการศึกษา

1.2.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูอยู่ในระดับใด

1.2.2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความแตกต่างกันหรือไม่

1.2.3 แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

1.3.3 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

1.4 สมมติฐานของการศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างานวิชาการในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 538 คน ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 83 คน และ 2) ครู จำนวน 455 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 439 คน ได้แก่ 1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 83 คน และ 2) ครู จำนวน 356 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในปีการศึกษา 2565

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609) และการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษากำหนดใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling)

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้แก่ 1) ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่โรงเรียนผ่านการรับรองจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ปี 2565 ระดับดีมากขึ้นไป จำนวน 5 คน 2) ครูในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่โรงเรียนผ่านการรับรองจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ปี 2565 ระดับดีมากขึ้นไป จำนวน 2 คน และ 3) ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ กำหนดตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพตำแหน่งของกลุ่ม ตัวอย่าง จำแนกเป็น 1) ผู้บริหารโรงเรียน 2) ครู

ตัวแปรตาม คือ แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

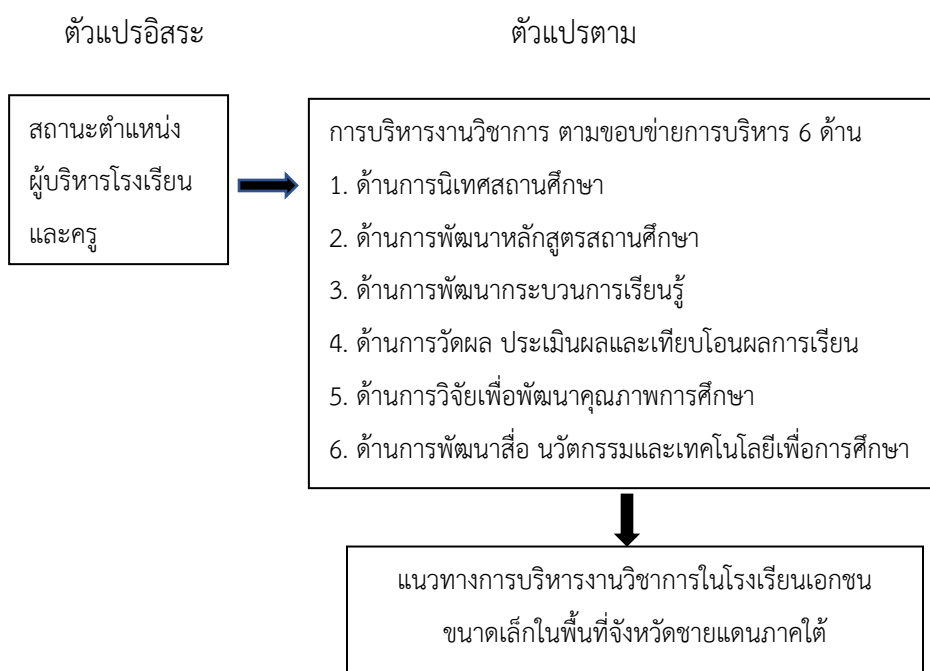
1.5.3 ระยะเวลาการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาไว้ 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ระหว่างช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2565 ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2565 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565

1.5.4 สถานที่ในการดำเนินการศึกษา โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

1.6 กรอบแนวคิดของการศึกษา

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักการ แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ โดยการสังเคราะห์แนวคิดของ ภัทรธิดา เดโชเม็ง (2560, น. 8-11) อุทัย บุญประเสริฐ (2540, น. 36) ; กมล ภูประเสริฐ (2544, น. 9-16) ; รุจิรี ภูสาระและจันทรานี สงวนนาม (2545, น.59-60) ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 3-4) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 33-37) ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น.15-51) ประกอบด้วยขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการศึกษา

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน โดยมีการนำหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางสู่การ

ปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งที่จัดภายในและนอกโรงเรียน ภายใต้กรอบมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยมุ่งประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนเอกชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ครู หมายถึง ผู้มีหน้าที่สอนในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

โรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ซึ่งจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล

สภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติตามกระบวนการหรือวิธีการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามขอบข่ายการบริหารงาน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยแต่ละด้านมีความหมาย ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือ กับครู ในการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาหรือการเชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นวิทยากรร่วมด้วย เพื่อให้การพัฒนานักเรียนได้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ซึ่งเป็นกระบวนการของการตัดสินใจหลายขั้นตอน เพื่อหาทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสม หรือเป็นที่รวบรวมของทางเลือกที่เหมาะสมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จนเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้

3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร โดยเน้นปรับปรุงหรือสร้างให้ดีขึ้นกว่าเดิมในการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียนแล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการ

เรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการแสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการดำเนินการเป็นระบบตามกระบวนการวิจัยและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

6. การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำข้อมูลจากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่ามีอุปสรรคจากการใช้สื่ออย่างไร มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียนระดับใด เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้สื่อการเรียนรู้อุปสรรคสำหรับการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อ ๆ ไปหรือปรับปรุงเพื่อพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก หมายถึง กระบวนการวิธีการหรือขั้นตอนในการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก เพื่อการบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ด้านคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่ทำหน้าที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ครู หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นครูในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง กลุ่มผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.8.1 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งถือเป็นข้อมูลสารสนเทศที่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องหรือโรงเรียนสามารถนำไปกำหนดเป็นแผนในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.8.2 โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กมีแนวทางในการพัฒนางานวิชาการที่จะเป็นการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น และผู้เรียนมีการพัฒนาได้ตามมาตรฐานการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- 2.1 สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก
- 2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
- 2.3 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ศักดิ์ไทย บวรกิจ และวาโร เพ็งสวัสดิ์, 2553; อ้างถึงในวารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2554, น. 19) ได้ประเมินโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กพบปัญหาที่สำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านบุคลากร ประกอบด้วย ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ครูไม่ครบชั้น แต่อัตราครูเกินเมื่อเทียบกับเกณฑ์ ก.ค.ศ. ทำให้ครูรับภาระหนัก สอนหลายวิชา หลายระดับชั้น ทำให้ครูขาดความกระตือรือร้น ขาดขวัญ กำลังใจ ปัญหาครูสอนไม่ตรงตามวุฒิ ไม่มีทักษะในการสอน ขาดการพัฒนาบุคลากร รับทราบข่าวสารทางราชการได้ล่าช้า และปัญหาขาดสวัสดิการ ด้านที่พักอาศัย มีปัญหาการเดินทางไกล ไม่สะดวก มีความกังวลใจกับความก้าวหน้า 2) ด้านอาคารสถานที่/ครุภัณฑ์ ประกอบด้วย ปัญหาอาคารเก่าชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากก่อสร้างมานาน ขาดความปลอดภัย ปัญหาอาคารไม่เพียงพอ ขาดห้องปฏิบัติการ สนามกีฬาที่เหมาะสม ปัญหาการขาดโทรศัพท์ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่ 3) ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย ปัญหาจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน/ชั้นเรียนมีน้อย เนื่องจากประชากรวัยเรียนในชุมชนนั้นน้อยหรือไปเรียนในโรงเรียนอื่นที่เห็นว่ามีคุณภาพดีกว่า ทำให้ไม่คุ้มค่าหรือเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ ปัญหาการจัดงบประมาณสำหรับจ้างครูผู้สอน เนื่องจากขาดแคลนครู และปัญหาการยุบรวม เลิกล้มโรงเรียน 4) ปัญหาด้านวิชาการ ประกอบด้วย ปัญหาขาดแคลนหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบที่เหมาะสม ปัญหาการขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสม ทันสมัย ปัญหาครูไม่สามารถสร้างสื่อการสอน ขาดความรู้ด้าน ICT และปัญหาคุณภาพการเรียนการสอนของนักเรียนที่ยังมี

ปัญหาต้องเร่งพัฒนาการอ่านออกเขียนได้ คิดวิเคราะห์และคำนวณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมต่ำกว่าโรงเรียนอื่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 2) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกันใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียนและด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนซึ่งในแต่ละด้านมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

1) ปัญหาด้านการบริหารจัดการการศึกษา ในอดีตรัฐบาลมุ่งเน้นการจัดตั้งโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่เพื่อการขยายโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียนทุกคนได้เข้าเรียน แต่ในปัจจุบันความจำเป็นดังกล่าวได้ลดลง ประกอบกับประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องดังที่ได้กล่าวมาแล้วตั้งแต่ตอนต้น ดังนั้นจึงทำให้มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวมีอัตราส่วนครูต่อนักเรียน นักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน 1 คน สูงกว่าโรงเรียนขนาดอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนขนาดเล็กอีกจำนวนหนึ่งที่อยู่ในพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษ เช่น พื้นที่ห่างไกล ความเจริญ พื้นที่บนภูเขาสูง บนเกาะ ชายขอบของประเทศ เป็นต้น ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนลักษณะดังกล่าวมีปัญหาในการเดินทางไปเรียน อีกทั้งโรงเรียนยังขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียนซึ่งมีบริบทที่ต่างไปจากโรงเรียนขนาดอื่น ๆ ส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษายังไม่เป็นที่น่าพอใจ

2) ปัญหาด้านการเรียนการสอน ในด้านการเรียนการสอนนั้น พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสภาพที่ครูไม่ครบชั้นและนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลา และเต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ครูจำนวนหนึ่งต้องปฏิบัติ ทั้งในสังกัดเดียวกันและจากต่างสังกัด หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุมาจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย และท้ายที่สุดจึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย

3) ปัญหาด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนในการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียนที่ผ่านมามีได้ใช้เกณฑ์การจัดสรรหลาย ๆ เกณฑ์ ซึ่งขนาดโรงเรียนก็เป็นเกณฑ์หนึ่งในการจัดสรรเนื่องจากการคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้นจึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับจัดสรรบุคลากรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้างเป็นจำนวนน้อย สภาพอาคารเก่า ขาดทรุดโทรมเนื่องจากก่อสร้างมาเป็นเวลานาน คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ยังมีไม่เพียงพอ โรงเรียนไม่สามารถระดม

ทรัพยากรจากผู้ปกครอง ชุมชนได้มากนัก เนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนดังกล่าวมีความยากจน สำหรับด้านนักเรียนนั้น พบว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจน

4) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่ผ่านมานั้นถึงแม้ว่าจะมีตัวแทนของชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก็ตาม แต่บทบาทของคณะกรรมการดังกล่าวยังมีไม่มากนัก และหากกล่าวถึงการประสานงานกับหน่วยงานองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนด้วยแล้ว เกือบจะกล่าวได้ว่ามีน้อยมากหรือไม่มีเลยในบางพื้นที่ชุมชนผู้ปกครองมีฐานะยากจนไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้เท่าที่ควร

สมบัติ อารงธัญวงศ์ (2557, น.1-2) กล่าวถึงปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องเร่งรัดแก้ไขว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 31,508 แห่ง เป็นโรงเรียนระดับประถม 29,054 แห่ง ระดับมัธยม 2,361 แห่ง โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 50 แห่ง และโรงเรียนพิเศษ 43 แห่ง สำหรับโรงเรียนระดับประถมมีโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 120 คน จำนวน 14,397 แห่ง หรือเกือบครึ่งหนึ่งของโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด และมีนักเรียนน้อยกว่า 60 คน จำนวน 8,992 แห่ง มีนักเรียนน้อยกว่า 40 คนจำนวน 2,799 แห่ง โรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้มีปัญหที่สำคัญหลายประการ คือ

1) งบประมาณไม่พอเพียงสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพราะโรงเรียนจะได้งบประมาณตามจำนวนหัวของนักเรียน เมื่อจำนวนนักเรียนน้อยงบประมาณที่ได้รับก็น้อยตามไปด้วย ทำให้มีปัญหาขาดแคลนทั้งครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็นโดยเฉพาะการขาดแคลนหนังสือเรียนและสมุดแบบฝึกหัด

2) จำนวนครูไม่ครบชั้น และไม่ครบสาระวิชาตามหลักสูตร ปัจจุบันครูระดับประถมศึกษาทั้งระบบอยู่ในสถานะขาดแคลนอยู่แล้ว ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กที่ได้รับอัตราครูตามสัดส่วนของนักเรียนมีผลกระทบด้วย โดยรัฐมิได้คำนึงถึงจำนวนชั้นและจำนวนสาระวิชาที่มีในหลักสูตรแต่อย่างใด ปัจจัยนี้มีผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษามากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีครูไม่ครบชั้นทำให้ครูดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง และการมีครูไม่ครบสาระวิชาทำให้ครูต้องสอนในวิชาที่ตนเองไม่มีความเชี่ยวชาญ

3) ขาดโอกาสที่จะได้เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ทั้งนี้ เพราะโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณและขาดแคลนครูที่มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว และโรงเรียนบางส่วนอยู่ในถิ่นทุรกันดารที่ไม่มีไฟฟ้าเข้าถึง

4) ผู้ปกครองเด็กขาดความเอาใจใส่ลูกหลานของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กบางส่วนถูกพ่อแม่ทิ้งให้อยู่กับปู่ย่าหรือกับตายายเพื่อไปทำงานในเมือง เด็กเหล่านี้จึงขาดการดูแลอย่างใกล้ชิดทั้งจากครอบครัวและจากครู ปัญหาดังกล่าวทั้งหมดทำให้เด็กที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กกลายเป็นเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษาไปโดยปริยาย และเมื่อเติบโตขึ้นมาก็กลายเป็นกำลังคนที่ไม่มีคุณภาพของชาติ หรือเป็นได้เพียงแรงงานไร้ฝีมือเท่านั้น

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) (2558, น.1-2) ได้รายงานเกี่ยวกับปัญหาสำคัญและแนวทางแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มักจะประสบปัญหาสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ ซึ่งส่งผลทำให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กว่าได้ประการแรก คือ โรงเรียนขนาดเล็กมีต้นทุนในการจัดการเรียนการสอนต่อหัวที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ทำให้รัฐบาลต้องใช้งบประมาณในจำนวนที่มากกว่า หรือจ่ายแพงกว่าในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ประการที่สอง คือ สืบเนื่องมาจากโรงเรียนแต่ละแห่งได้รับงบประมาณจากรัฐบาลคิดเป็นรายหัวนักเรียน ซึ่งการจัดสรรงบประมาณในลักษณะดังกล่าวส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนน้อยตกอยู่ในสถานะที่เสียเปรียบ กล่าวคือ ได้รับงบประมาณน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นผลให้โรงเรียนขนาดเล็กมีทรัพยากรไม่เพียงพอต่อความต้องการ ประการที่สาม โรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางใน 8 รายวิชา และ/หรือ 6 ระดับชั้น 4 เนื่องจากในปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนดสัดส่วนครูไว้ที่ ครู 1 คนต่อนักเรียน 20 คน ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาในการจัดสรรครูแก่โรงเรียนบางแห่งที่มีนักเรียนในปริมาณน้อย ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียนประถมที่จัดการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และมีนักเรียนศึกษาอยู่ 80 คน หากยึดตามเกณฑ์ของ สพฐ. โรงเรียนแห่งนี้จะได้รับการจัดสรรครูเพียง 4 คน ซึ่งไม่พอดีกับนวนชั้นเรียนที่เปิดสอน ดังนั้นโรงเรียนในลักษณะดังกล่าวจึงประสบปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน และครูไม่ครบทุกสาขาวิชา

รัฐบาลที่ผ่านมามีความพยายามจะแก้ไขโดยการยุบโรงเรียนขนาดเล็กและควบรวมเข้าด้วยกัน เพื่อให้โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนมากพอที่จะจัดให้มีครูครบชั้น แต่ปรากฏว่าถูกคัดค้านจากผู้ปกครองของเด็กอย่างรุนแรงเพราะเห็นว่าจะทำให้เด็กต้องเดือดร้อนในการเดินทางไปเรียนโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล เรื่องการเดินทางไกลของเด็กนักเรียนนี้ได้มีข้อเสนอที่จะให้รัฐบาลจัดรถรับส่งให้เด็กเพื่อเป็นการแก้ปัญหา แต่ดูเหมือนขณะนี้นโยบายการยุบโรงเรียนขนาดเล็กจะถูกชะงักไว้ก่อน ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กถ้าปล่อยทิ้งไว้โดยไม่เร่งรัดแก้ไขอย่างจริงจังจะทำให้เด็กที่ต้องอยู่ในระบบนี้กลายเป็นเด็กด้อยโอกาสเนื่องจากได้รับ

การศึกษาที่ไม่มีคุณภาพและต้องออกจากระบบการศึกษาในที่สุด อนาคตของเด็กกลุ่มนี้จะกลายเป็นแรงงานไร้ฝีมือที่อยู่ในกลุ่มคนยากจนเป็นส่วนใหญ่ ส่วนครูที่ต้องสอนอยู่ในโรงเรียนเหล่านี้ก็จะกลายเป็นครูที่ขาดขวัญกำลังใจ ท้อแท้และสิ้นหวังที่ตนเองถูกทอดทิ้งให้ต้องทำงานอยู่ในสภาพที่ขาดแคลนและไร้อนาคต การแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กต้องคำนึงถึงความยั่งยืนและประโยชน์ของนักเรียนและของครูทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคุ้มค่าในการลงทุนพัฒนากำลังคนของชาติในระยะยาว

อาจสรุปได้ว่า โรงเรียนขนาดเล็กมักประสบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน คือ งบประมาณไม่พอเพียงสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ จำนวนครูไม่ครบชั้น และไม่ครบสาระวิชาตามหลักสูตร การขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการซึ่งมีการลงทุนสูงเมื่อเทียบกับโรงเรียนขนาดอื่น นักเรียนขาดโอกาสที่จะได้เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นเครือข่ายสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ทั้งภาพรัฐบาลและภาคเอกชนรวมทั้งนักวิชาการต่างพยายามหาแนวคิด วิธีการแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่จะให้ความสนใจไปที่การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารจัดการกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียน โดยจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 ความหมายของบริหารงานวิชาการ

มีผู้ให้ความหมายของงานวิชาการไว้ ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, น.29) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หากมองการบริหารงานวิชาการในด้านงานของสถานศึกษา งานบริหารวิชาการได้แก่งานการควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์ การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือครูการจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู

การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา

มนูญ ร่มแก้ว (2553, น.32) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและครอบคลุมถึงความรู้คุณสมบัติทัศนคติและความสามารถ ความมุ่งหมายทำการศึกษาของประเทศได้กำหนดไว้โดยคำนึงถึงความต้องการของสังคมไทยในปัจจุบันที่ต้องการให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถที่จะอยู่ร่วมกันในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

จันทราณี สงวนนาม (2553, น.148) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร จะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2553, น.22) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

จรุณี เก้าเอี้ยน (2557, น.4) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการจัดการศึกษาอยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจที่ต้องทำ ส่วนการบริหารงานวิชาการเป็นกิจกรรมการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

อาจสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนด นโยบาย การวางแผน ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่สถานศึกษาและหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

มีผู้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2545, น.8) ได้กล่าวว่า การบริหารงาน วิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด เมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ

รุ่งรัชชดาพร เวหะชาติ (2550, น.28) ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของ สถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพส่วน

วิภาดา ธาราศรีสุทธิ (2550, น.28) ให้ข้อคิดว่า งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็น กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553, น.79) ได้ให้ทัศนะคิดว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2552, น.15) ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการ

เรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องช่องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

สันติ บุญภิรมย์ (2553 น.22) กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการว่า งานด้านวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานที่มาสสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพดังนั้นงานวิชาการจึงมิใช่เพียงแต่ให้นักเรียนอ่านออก เขียน ได้ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่หมายถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

อาจกล่าวได้ว่า การบริหารงานวิชาการนั้นถือเป็นภารกิจสำคัญของการจัดการศึกษา ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องประสานและร่วมมือกันพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพและให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.2.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการมีขอบข่ายครอบคลุมเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมไปถึงการพัฒนาผู้สอนเพื่อผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง โดยมีทั้งหน่วยงานและนักวิชาการได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น.99 - 112) ได้กำหนดให้การบริหารงานวิชาการ คือการบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ศึกษา วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 สารระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น วิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษา

2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

3) การวัดผลประเมินและเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผล แต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ และการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้แก่ ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้านวิชาการ

6) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ การสำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ให้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

7) การนิเทศการศึกษา ได้แก่ การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ การเรียนการสอน ในรูปแบบหลายเหมาะสมกับสถานศึกษา

8) การแนะแนวการศึกษา ได้แก่ จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน ดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ การจัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย

10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ได้แก่ การศึกษา สำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิคทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพของประชาชนในชุมชน

11) การประสานความร่วมมือ ในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ได้แก่ ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา

12) การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา ความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาบันสังคมอื่น และการพัฒนาคุณภาพการเรียน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น.15-51) ได้ให้หลักการและแนวคิดด้านการบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครูผู้ บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมมุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และได้กำหนดขอบข่ายของภารกิจวิชาการไว้ 17 งาน คือ

- 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 4) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 6) การวัดผล ประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 8) การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 9) การนิเทศการศึกษา
- 10) การแนะแนว
- 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในมาตรฐานการศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งในทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2555, น.28-31) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1) การบริหารหลักสูตร คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ระดับประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และ สาระ การเรียนรู้รายปี รายภาคเรียน ตามลำดับที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง จึงมีการกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ทรัพยากร สภาพ การดำรงชีวิตและแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยจำแนกตามชั้นปีและช่วงชั้น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาพร้อมทั้งกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

2) การบริหารการเรียนการสอน คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับการรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้แล้วในการบริหารหลักสูตรที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหมายความว่า ในกิจกรรมการเรียน การสอน ผู้เรียนได้ ดำเนินการ ดังนี้ (2.1) ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง (2.2) ผู้เรียนได้สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง โดย การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสมแล้วนำมาสรุป (2.3) ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และคิดอย่างมีเหตุผล (2.4) ผู้สอนปลูกฝังหรือเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทางด้าน ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมและเป็นคนที่สมบูรณ์ดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้อง ดำเนินการจัดให้มีสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้แล้ว โดยให้ศึกษา เนื้อหาสาระควบคู่กับการปฏิบัติจริง

3) การบริหารการประเมินผลการเรียน คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เพื่อจะได้พิจารณาเตรียมการขั้นตอนต่อไปเกี่ยวกับการ

กำหนดวิธีการและเครื่องมือ ตลอดจนจัดให้มีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล และประเมินผล การเรียนรู้ และกำหนดวิธีการและช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของผู้เรียน แต่ละคน รวมถึงการควบคุมดูแล ส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้ กำหนดไว้ และจัดทำหลักฐานการศึกษาตามแบบที่กำหนด

4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับการทำความเข้าใจกับ หลักการนิเทศภายในที่มีเป้าหมายสู่มาตรฐานการศึกษาาร่วมกัน เกิดจากการร่วมกันคิด ร่วมกันทำให้ แต่ละคนเป็นทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อให้สถานศึกษานั้น ๆ สามารถพึ่งตนเองได้ ในทางวิชาการ จัดให้มีการกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายในให้เป็นไปในลักษณะของกัลยาณมิตร ประกอบกับให้มีการควบคุมดูแล ส่งเสริม และแก้ไขปัญหาาร่วมกันในการดำเนินงานนิเทศภายใน

5) การบริหารพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาของ บุคลากรร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปว่า บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในด้านใดบ้าง และในด้าน ไດบ้างที่จะต้องพึ่งพาศึกษาภายนอก จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ ในระยะเวลาที่เหมาะสม และต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีมาตรการควบคุมดูแลให้การดำเนินงานในด้านนี้ เป็นไปตามแบบแผนที่ได้กำหนด ไว้

6) การบริหารวิจัยและพัฒนา คือ การดำเนินงานเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียนให้ได้คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้และจัดให้มีการทำวิจัยในภาพรวม ของสถานศึกษา อันเป็นผลมาจากการกำหนดประเด็นปัญหาร่วมกัน ในขณะเดียวกันก็จัดให้มีมาตรฐาน ในการควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการวิจัยตามที่กำหนด

7) การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ คือ โครงการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม ส่งเสริม ทางวิชาการเพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง เช่น โครงการแข่งขันความสามารถ ของผู้เรียน ในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

8) การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ คือ การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ ทางวิชาการให้เป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดช่วงระยะเวลาในการเก็บรวบรวม และแยก แต่ละงานให้เหมาะสม จัดให้มีการควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ให้เป็นไป ตามที่กำหนด พร้อมทั้งจะนำข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการดังกล่าวไปใช้ในการวางแผน เชิงกลยุทธ์ของ สถานศึกษาต่อไป

9) การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา คือ การประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวม ประกอบด้วยสามขั้นตอนด้วยกัน ได้แก่ การประเมินผลก่อนการดำเนินงาน ประเมินผลระหว่างการดำเนินงาน และการประเมินผลหลังการดำเนินงาน ในแต่ละขั้นตอนกำหนดวิธีและเครื่องมือในการประเมินผลในช่วงเวลาที่เหมาะสม

อุทัย บุญประเสริฐ (2540, น.36) กล่าวว่า งานวิชาการของโรงเรียนจะต้องครอบคลุม เรื่องต่อไปนี้ คือ

1. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน
2. งานการสอนและการจัดการเรียนการสอน
3. งานกิจกรรมนักเรียนและบริหารกิจกรรมนักเรียน
4. งานสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุด
5. งานการวัดและประเมินผล
6. งานการนิเทศ ศึกษาและพัฒนาวิชาชีพ

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545, น.59-60) ได้กล่าวว่า กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการควรประกอบด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้อ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้
2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน
3. ด้านการสอนซ่อมเสริม
4. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

อัญชลี โพธิ์ทองและ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2552, น.243-244) ได้กล่าวถึง ขอบเขตของงานวิชาการว่า งานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเข้าใจขอบข่ายงานเพื่อจะได้บริหารงานให้ครอบคลุมงานต่าง ๆ ได้ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา งานวิชาการมีขอบข่าย ดังต่อไปนี้

- 1) งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) งานการเรียนการสอน
- 3) งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 4) งานวัดผลและประเมินผล

- 5) งานห้องสมุด
- 6) งานนิเทศการศึกษา
- 7) งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
- 8) งานส่งเสริมการสอน
- 9) งานวิจัยด้านการศึกษา

เซอร์จิโออิกวานนีและคณะ (Sergiovanni and Others) มีความเห็นว่างานวิชาการต้อง

ประกอบด้วย

- 1) การตั้งปรัชญาการศึกษาขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว
- 2) การจัดทำโครงการทางการศึกษาต่าง ๆ
- 3) การจัดให้มีการประเมินผลหลักสูตรและมีการเรียนการสอน
- 4) การสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง
- 5) การจัดหาวัสดุสำหรับการเรียนการสอน

มิลเลอร์ (Miller) มีขอบข่ายงาน 4 งานประกอบด้วย

- 1) การจัดโปรแกรมเรียน
- 2) การปฏิบัติตามโปรแกรม
- 3) การบริหารการประเมินผลการเรียน
- 4) การบริการการสอน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมีองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลสูงสุด ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีนักวิชาการ นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่ได้นำเสนอไว้มาสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นขอบข่ายของการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก

ขอบข่ายงานวิชาการ	แหล่งข้อมูล								
	กระทรวงศึกษาธิการ	สพฐ.	กมล ภูประเสริฐ	จันทรานี สงวนนาม	อัญชลี โพธิ์ทอง	อู๋ทัย บุญประเสริฐ	Hencley	ความสอดคล้อง	สรุป
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	√	√	√	√	√	√	√	7	√
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	√	√	√	√	√	√		6	√
3. การวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	√	√	√	√	√	√	√	7	√
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	√	√	√	√	√			4	√
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	√	√			√	√	√	5	√
6. การพัฒนาแห่งเรียนรู้	√	√							
7. การนิเทศการศึกษา	√	√	√	√	√	√	√	7	√
8. การแนะแนวการศึกษา	√	√						2	
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา	√	√		√				3	
10. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวมชน หน่วยงานและสถาบันอื่น	√	√						2	
11. การจัดระเบียบและแนวปฏิบัติงานวิชาการ		√						1	
12. การคัดเลือกหนังสือเรียนแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา		√						1	
13. พัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา			√					1	
14. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ			√					1	
15. การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ			√					1	
16. การบริหารการเรียนการสอน			√					1	
17. การสอนซ่อมเสริม				√				1	
18. การจัดกิจกรรมหลักสูตร				√		√		2	
19. การจัดบริการห้องสมุด					√		√	2	
20. การวางแผนงานด้านวิชาการ		√			√			2	

จากตารางที่ 1 การสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อกำหนดเป็นขอบข่ายในการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งนี้ผู้ศึกษาพิจารณาจากความถี่

ที่สอดคล้องกันตั้งแต่ระดับ 4 ขึ้นไป สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) การนิเทศการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ทั้งนี้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้านมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษา

กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพได้อีกประการหนึ่งคือการนิเทศการศึกษา มีนักวิชาการเสนอกิจกรรมและแนวทางปฏิบัติในการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, น.142-143) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่น่าพอใจตามจุดหมายของการศึกษา

ภารดี อนันต์นาวิ (2551, น.284) ได้สรุปแนวทางปฏิบัติการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1. จัดระบบนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในสถานศึกษา
2. ดำเนินงานนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา
3. ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่ เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ของสถานศึกษา
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น.46) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติการนิเทศไว้ ดังนี้

1. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าปฏิบัติได้ถูกต้องก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและ กระบวนการ

3.จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

อาจสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึงการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย โดยให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ โดยจัดให้มีความเชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของหน่วยงานราชการต้นสังกัด

2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งในระบบการศึกษา เพราะหลักสูตรเปรียบเสมือน เป็นหัวใจในการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางใดขึ้นอยู่กับหลักการของหลักสูตรเป็นสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นที่รวมจุดหมาย โครงสร้างอัตราเวลาเรียน เนื้อหา และกิจกรรมต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันทั้งหมด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ปกครองควรมีความรู้เรื่องหลักสูตรให้ถ่องแท้ เพื่อจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน (ศิริกุล นวมศิริ, 2552, น.47) ทั้งนี้ได้มีผู้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

บวร เทศารินทร์ (2550, น.188) หลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดจากส่วนกลางและส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นที่จัดทำโดยเขตพื้นที่การศึกษาและส่วนที่สถานศึกษาแต่ละแห่งเพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคม ความต้องการ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน หลักสูตรสถานศึกษาที่ดีมีคุณภาพ ต้องเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากข้อมูลของสถานศึกษาและชุมชน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีการระดมทรัพยากรทั้งของสถานศึกษาและชุมชนมาใช้ อย่างคุ้มค่าและเต็มศักยภาพ

ปิยนุช ทองพรม (2550, น.25) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา หมายถึง การสร้างหลักสูตรนั้นขึ้นมาใหม่โดยไม่เคยมีหลักสูตรมาก่อน และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่วางไว้

พัชรพงษ์ สุขแสวง (2551, น.22) ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้ ดังนี้คือศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และประเมินสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน นิเทศการใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

สังกัด อุทรานันท์ (2552, น.1) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุงการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสภาพสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น.35) ได้กล่าวว่า สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและรายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียนโดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

บุญชม ศรีสะอาดและคณะ (2553, น.56-57) ได้กล่าวถึง หลักการพัฒนาหลักสูตร โดยทั่วไปมีดังนี้

- 1) ใช้พื้นฐานจากประวัติศาสตร์ ปรัชญา สังคม จิตวิทยา และวิชาความรู้ ต่าง ๆ
- 2) พัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยวิเคราะห์ปัญหาความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม
- 3) พัฒนาให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการ ความต้องการ และความ สนใจของผู้เรียน
- 4) พัฒนาให้สอดคล้องกับหลักของการเรียนรู้
- 5) ในการเลือกและจัดประสบการณ์ การเรียน จะต้องพิจารณาความเหมาะสมในด้าน ความยากง่าย ดับก่อนหลัง ความต่อเนื่องและ บูรณาการของประสบการณ์ต่าง ๆ
- 6) พัฒนาในทุกจุดอย่างประสานสัมพันธ์กันตามลำดับ จากจุดประสงค์ สาระความรู้ ประสบการณ์ กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล
- 7) พิจารณา ถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
- 8) พัฒนาอย่างเป็นระบบ
- 9) พัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง
- 10) มีการวิจัยติดตามผลอยู่ตลอดเวลา
- 11) ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ
- 12) อาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น.53) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู อาจารย์ได้ร่วมมือกันเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.41) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นเรื่องที่ต้องการการตัดสินใจหลายขั้นตอน ตั้งแต่การเริ่มตั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ การเลือกเนื้อหาให้ตรงและครอบคลุมชนิดของประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ ท้ายสุดคือ วิธีการประเมินผลของการเรียนรู้จากความหมายของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังกล่าวข้างต้น

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ซึ่งเป็นกระบวนการของการตัดสินใจหลายขั้นตอน เพื่อหาทางเลือกการเรียนการสอนที่เหมาะสม หรือเป็นที่รวบรวมของทางเลือกที่เหมาะสมต่าง ๆ เข้าด้วยกันจนเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้

3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน ในด้านนี้มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ปิยนุช ทองพรม (2550, หน้า 30) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้หมายถึงการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนโดยเน้นผู้เรียนได้เรียนรู้และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

รุ่งชัชดา พรवेशชาติ (2550, หน้า 96) ได้กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากประสบการณ์ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจำเป็นต้องอาศัยสภาพการณ์สนับสนุนหลายอย่างในการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องหาแนวทางให้นักเรียนได้ผ่านประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการศึกษามีเป้าหมายที่สำคัญที่สุด คือการจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุด ตามกำลังหรือ ศักยภาพของแต่ละคน โดยมีแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน ด้านมาตรฐานการศึกษา ด้านระบบการบริหารและการสนับสนุนทางการศึกษา ด้านครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มีองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

และใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้ที่มีความสำคัญคือ ครูเปรียบเสมือนผู้จัดการหรือผู้อำนวยการความสะอาด และผู้บริหารที่จะต้องมึบทบาทในการเป็นผู้ส่งเสริมและสนับสนุน

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น.43-44) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ ดังนี้ 1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน การสอน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ 7. ศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริงทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่

4. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

กิจกรรมทางการศึกษาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมการเรียนรู้ใน สถานศึกษาคือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นการตรวจสอบเทียบเกณฑ์และพิจารณาตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีนักวิชาการเสนอแนวทางการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2555, น.13) ได้เสนอว่า การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การจัดให้มีการดำเนินงานที่ สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นการเตรียมการประเมินผลการเรียน เพื่อ กำหนดวิธีการ เครื่องมือและแนวปฏิบัติในการประเมิน

2. การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และการเตรียมการในการสร้างเครื่องมือและกำหนดวิธีการที่เป็นระบบ โดยเป็นการกำหนดให้ประเมินผลตามสภาพจริง การประเมินตามสภาพจริงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย ทั้งการสังเกตพฤติกรรม การพิจารณาผลงานที่สะสมไว้ การฟังการนำเสนอของผู้เรียน

3. การควบคุม ดูแล ติดตามและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอน การบันทึกการสังเกต และการรวบรวมผลงานของนักเรียนตามเวลาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

4. การจัดทำหลักฐานการศึกษาและหลักฐานการประเมินผลตามที่กระทรวง/กรม/ หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดไว้

5. การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเอง

6. การกำหนดรูปแบบ ระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ ทั้งการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อผู้ปกครองและรายงานผลต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัดได้ทราบ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 167-169) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลที่ต้องดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่องประเภทข้อสอบ ระยะเวลาที่ใช้สอบ จำนวนครั้งที่สอบและการเก็บคะแนนมาตรฐานการสอบวัดผลและเตรียมแบบฟอร์มรายงานผลการสอบ

2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ

3. ส่งเสริมครูอาจารย์ให้มีความรู้ทางด้านการวัดผลและประเมินผลโดยการจัดฝึกอบรม การประชุมปฏิบัติการ

4. จัดตารางสอบ ห้องสอบ และระเบียบในการสอบและการคุมสอบ

5. ประเมินผลการสอนเพื่อหาทางแก้ไขหรือเสนอเป็นแนวทางปรับใช้ต่อไป ส่วนหัวหน้างานวัดผลและประเมินผลมีหน้าที่เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลที่ต้องดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, หน้า 44-45) ได้กำหนดขอบข่าย และภารกิจของการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนไว้ ดังนี้

1. กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

3. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียน และอนุมัติผลการเรียน
4. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ช่วงชั้น และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มี ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
5. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียนการสอนผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน คือการกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ สถานศึกษาจัดให้มีการวัดผลประเมินทุกช่วงชั้น มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีสารสนเทศในการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อตรวจสอบการพัฒนาการเรียนการสอน

5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเป็นกิจกรรมกิจกรรมหนึ่งที่ครูผู้สอนต้องนำมาใช้เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนาพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาสติปัญญาตามความสามารถของผู้เรียน โดยมีนักวิชาการและการศึกษาหลาย ๆ ท่าน ได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

ชาลินี ฉายารักษ์ (2550, น.53) สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึงการวิจัยที่กระทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้ดีขึ้น โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพของแต่ละคน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, น.112-118) ได้กล่าวว่า การวิจัย คือ กระบวนการที่เป็นระบบ นำเชื่อถือสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่คนสนใจการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นภารกิจที่สำคัญ และจำเป็นในกรณีที่ผู้สอนพบว่า กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อันกำลังดำเนินการอยู่มีปัญหา หรือมีความจำเป็นต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น.45) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของผู้เรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. พัฒนาครูและผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการ และการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนเองสนใจ
3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
4. รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

อาจสรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ กระบวนการในการแสวงหา ความรู้ ความจริงใหม่ ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมายแน่นอน ด้วยวิธีที่มีระบบ ระเบียบ เชื่อถือได้ เพื่อการส่งเสริมการ พัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษา คุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้

6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครู และผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้ สะดวกยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครูผู้สอน เช่น เอกสารหลักสูตร คู่มือครู บันทึกการสอน รวมถึงสื่อต่าง ๆ ในรูปแบบดิจิทัล และนอกจากนี้แหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบ เครือข่าย การเรียนรู้ ที่สามารถให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ก็ถือว่าเป็นสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญทั้งสิ้น มีนักวิชาการและ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547, น.6) ได้กล่าวถึง หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน
3. จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการ
4. ประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อ จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
5. ประเมินผลและพัฒนาการใช้สื่อเพื่อการศึกษา

ปิยนุช ทองพรม (2550, น.45) ได้สรุปว่า การพัฒนาและใช้สื่อทางเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูบรรรลุผล โดยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายและได้เลือกพัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างได้ผล สื่อ และเทคโนโลยีควรเน้นตั้งแต่จัดทำจัดหาจากท้องถิ่นไปจนถึงสื่อที่ทันสมัยเป็นสากล

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, น.49) ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติด้านการพัฒนาและใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ ดังนี้

1. จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

2. พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

3. พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น และรวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ

4. พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นห้องสมุด IT เพื่อเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูล

5. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหาผลิต ใช้ และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

อาจสรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งจัดหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิตใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

นิยามเชิงปฏิบัติของฝ่ายการบริหารงานวิชาการ

ในการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิเคราะห์จากองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ 1) การนิเทศการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การวัด ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาบูรณาการรวมกับ องค์ประกอบย่อยของ ศรีกุล นามศิริ (2552, น.65-74) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนางานวิชาการด้วย

หลักการบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก: การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการนิยามเชิงปฏิบัติของแต่ละด้าน เพื่อนำไปสู่การสร้างเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลตามกระบวนการวิจัยต่อไป โดยสรุปผลการวิจัย รายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการนิเทศการศึกษา มีขอบข่าย 4 ข้อ ประกอบด้วย 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา 2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา 3) ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา 4) ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่ การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีขอบข่าย 6 ข้อ ประกอบด้วย 1) ศึกษาวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการ ของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น 2) วิเคราะห์ สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการ การใช้หลักสูตรให้เหมาะสม 4) นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในสถานศึกษา 5) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร 6) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามความเหมาะสม

3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีขอบข่าย 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา 2) จัดทำเอกสาร หลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา 3) จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 4) พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน 5) จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน 4 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีขอบข่าย 6 ข้อ ประกอบด้วย 1) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง 4) การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 5) การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกันปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม 6) จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่ง

เรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีข้อข่าย 3 ข้อ ประกอบด้วย 1) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา 2) ส่งเสริมให้ ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีข้อข่าย 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ 2) ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน 3) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ 4) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

จากข้อข่ายทั้ง 6 ด้าน ผู้ศึกษาสรุปเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การสร้างเป็นเครื่องมือในการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งนี้ โดยนำข้อข่ายไป กำหนดเป็นตัวชี้วัด ซึ่งสรุปได้ จำนวน 28 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา มีจำนวน 4 ตัวชี้วัด 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีจำนวน 6 ตัวชี้วัด 3) ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียน มีจำนวน 5 ตัวชี้วัด 4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีจำนวน 6 ตัวชี้วัด 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีจำนวน 3 ตัวชี้วัด และ 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีจำนวน 4 ตัวชี้วัด ดังแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การกำหนดตัวชี้วัดสำหรับการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางพัฒนา

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอบข่ายงานวิชาการ	ตัวชี้วัด
1. ด้านการนิเทศ การศึกษา	1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในโรงเรียน 2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบ หลากหลายและเหมาะสมกับโรงเรียน 3. ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอบข่ายงานวิชาการ	ตัวชี้วัด
	4. ติดตาม ประสานงานกับสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของโรงเรียน
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น 2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการโรงเรียน 3. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม 4. นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน 5. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร 6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนตามความเหมาะสม
3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน 2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน 3. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากโรงเรียนอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 4. พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอบข่ายงานวิชาการ	ตัวชี้วัด
	5. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
4. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3. การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง 4. ส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 5. การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม 6. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนมามีส่วนร่วม
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียน 2. ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3. ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น
6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ 2. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน 3. จัดการสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาทางด้านวิชาการ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขอบข่ายงานวิชาการ	ตัวชี้วัด
	4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

สมสนิท บุญญาภิสมภาร (2546) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอเมืองชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอเมืองชลบุรี อยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน ปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างความคิดเห็นของข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนปกติกับข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสไม่แตกต่างกัน โดยข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาสมีความคิดเห็นต่อปัญหาสูงกว่าข้าราชการครูในโรงเรียนปกติ แนวทางสำคัญในการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และชุมชน ร่วมกันกำหนดนโยบายและวางแผนในการนำหลักสูตรไปใช้ สรรวจความต้องการและจัดหาเอกสารหลักสูตรให้ครูผู้สอนอบรม ครูผู้สอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญและให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และ จัดทำแผนกำหนดบุคลากรรับผิดชอบการนิเทศภายใน

ถวิล พวงยา (2550, น. 111-112) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 140 คน และครูวิชาการ จำนวน 140 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Mogan และสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า แบบสอบถามทั้งฉบับใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐานการวิจัยคือ ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Independent Samples Test) ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ พบว่า ผู้บริหารและครูวิชาการ มีสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัย ดังนี้

ทับทิม ปาเงิน (2552) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ขนาดเล็ก ในอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า การบริหารงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ ควรมีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ด้านงานการเรียนการสอน การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ ควรแนะนำให้ครูผู้สอนได้แก้ปัญหาการเรียนแก่นักเรียน โดยวิธีการสอนซ่อมเสริม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยฝึกให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางพัฒนา คือ ควรจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนให้ครูได้อย่างเหมาะสม ทันต่อความต้องการ และควรกระตุ้นให้ครูได้ผลิตและจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพื่อประกอบการเรียนการสอน ด้านวัดและประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ ควรส่งเสริมให้มีความรู้ในด้านการวัดผลและประเมินผล ควรกำหนดแนวทาง ในการวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน ปลายภาคเรียน และตลอดภาคเรียนได้อย่างเหมาะสม ส่วนงานนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนา คือ ควรจัดทำแบบบันทึกการนิเทศการสอนไว้อย่างชัดเจน และควรมีการจัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาอย่างหลากหลายวิธี ครูผู้สอนให้ความร่วมมือ และยอมรับผลการนิเทศภายใน

ศิริพร ณะสมบูรณ์ (2552, น.60) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่นเขต 1 และศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยกลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ปี การศึกษา 2551 จำนวน 234 คน โดย

ดำเนินการศึกษาเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ และระยะที่ 2 เป็นการจัดสนทนากลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ แบบสอบถาม และแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม ผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ 0.95 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านการเรียนการสอนและด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุน ตามลำดับ ส่วนปัญหาของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กทั้ง 4 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับปัญหาจากมากสุดไปหาน้อยสุดคือ ด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุน ด้านการเรียนการสอนด้านการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามลำดับ 2) แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กคือ 2.1) ควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารให้เหมาะกับบริบทของโรงเรียน มีรูปแบบการบริหารที่เป็นเอกลักษณ์แบบมีส่วนร่วมและบูรณาการ 2.2) มีรูปแบบการประเมินผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามสภาพจริง โดยร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 2.3) มีแผนของงบประมาณพิเศษสนับสนุนที่ชัดเจน และ 2.4) มีโครงสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างชัดเจนและปฏิบัติได้จริง

วันชัย พงสุพันธ์ (2553) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ระดับปฏิบัติของผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก เนื่องจากในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ รับผิดชอบ พร้อมทั้งสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร มีการจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร แผนการสอน เอกสารคู่มือได้ทันต่อความต้องการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก พบว่า สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและเปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างความรู้ของตนเอง สร้างความเข้าใจร่วมกันในการทำงานกลุ่ม ด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบในการวัดและประเมินผล ตลอดจนถึงการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ และมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ สถานศึกษาจึงต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้แต่ละชั้นเรียนมีการจัดทำแฟ้มสะสมงานเป็นรายบุคคล และมีการวัดผลประเมินผลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและใช้วิธีที่หลากหลาย ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก พบว่า สถานศึกษาดำเนินการจัดระบบ สารสนเทศ

ต้องครอบคลุมเรื่องและประเด็นที่จำเป็น มีความเชื่อถือได้ มีความเป็นปัจจุบันสามารถเรียกใช้ได้ในเวลาที่ต้องการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการปรับสภาพพื้นที่ ภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก พบว่า การส่งเสริมการส่งเสริมให้ครูมีการประชุมวางแผนร่วมกัน ในการกำหนดทิศทางการนิเทศภายใน กับครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง ด้านการแนะแนวทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก พบว่าสถานศึกษามีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง นักเรียนกับสถานศึกษา เพื่อปรึกษาหรือแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก พบว่า สถานศึกษามีการจัดทำแผนประจำปี และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปี มีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้รู้ ภูมิปัญญาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น อยู่ใน ระดับมาก พบว่า สถานศึกษาได้มีการนำเอาทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น อยู่ในระดับมาก พบว่า สถานศึกษา และชุมชนร่วมกันใช้สถานที่สภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนรู้

ชัญญา พงษ์ชัย ธนินาฏ ญ สุนทร และภัทรพล มหาขันธได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลตามลำดับ สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนควรเพิ่มงบประมาณ และขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยการระดมทุนหรือรับบริจาค ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ควรจัดอบรมหรือสัมมนาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา และจัดหาคู่มือรวมทั้งติดตามประเมินให้ความรู้ความเข้าใจทุกระยะ ด้านการจัดการเรียนการสอนควรมีการจัดอบรมให้แก่ครูสนับสนุนการไปศึกษาดูงาน และเพิ่มสื่อการเรียนการสอนเข้าช่วยในการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล ตลอดจนจัดหาหนังสือ คู่มือการวัดและประเมินผล และพัฒนา

ธีรศักดิ์ อาษา (2554, น.69-70) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 การวิจัย

ครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้าราชการครู จำนวน 144 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 38 คน และครูผู้สอน 106 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Mogan และการสุ่มแบบเจาะจง (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแนวทางในการพัฒนาเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist) สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยคะแนน เฉลี่ย (\bar{x}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อปัญหาสูงกว่าครูผู้สอน 3) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กระหว่างความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีประสบการณ์น้อยกับประสบการณ์มาก ทั้งโดยรวมและทุกรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีประสบการณ์มากมีความคิดเห็นต่อปัญหาสูงกว่าผู้มีประสบการณ์น้อย 4) แนวทางสำคัญในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ จัดอบรมครูในโรงเรียน ให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและแนวทางการดำเนินงานตามหลักสูตร จัดอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องเทคนิคการสอนและการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการวัดและประเมินผล ตลอดจนการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล จัดอบรมบุคลากรที่รับผิดชอบในการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาความรู้ เทคนิคและวิธีการนิเทศเพื่อให้มีความพร้อมที่จะให้คำปรึกษา คำแนะนำและให้การช่วยเหลือในด้านการจัดการเรียนการสอนแก่ครูจัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ตรงให้กับครู

สายทอง พรหมมา (2554, น.128-130) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน 9 คน ครูผู้สอน 98 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 58 ข้อ แบบสอบถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย

(Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และโดยการสังเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ตามขอบข่ายงานวิชาการ 7 งาน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานการเรียนการสอน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในงานวัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานวัดผลและประเมินผลการเรียน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนในงานนิเทศภายใน ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการบริหารวิชาการโรงเรียนงานประชุมอบรมทางวิชาการ ภาพรวมของการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สุกฤตา เกตานนท์ (2555, น.103-104) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 7 คน หัวหน้างานวิชาการ 7 คน และครู 7 คน รวมจำนวน 21 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation Analysis) และการสรุปเชิงอุปนัย (Inductive Analysis) ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีปัญหาและได้แนวทางแก้ไขทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศการศึกษา 8) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

เดซอเทล (Desautel, 1978) ศึกษาการรับรู้บทบาทในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในรัฐดาโกตาเหนือ สหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าควรใช้เวลาส่วนใหญ่ในการจัดการเรียนการสอนและยังมีความเห็นต่อไปอีกว่าควรปฏิบัติหน้าที่ให้มากกว่าที่ปฏิบัติอยู่แล้วถือเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียน

โรนาลด์ (Ronald) ทำการศึกษาความคิดเห็นของการบริหารงานวิชาการ พบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการของการบริหารงานวิชาการ ข้อมูลรายบุคคลในระดับลึกลงไปรวบรวมที่สำนักงานบริหารวิชาการ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายวิชาการสามารถเรียกใช้ ข้อมูลต่าง ๆ ทำให้มีความตั้งใจและร่วมมือในการทำงาน

เชสเตอร์ (Chester) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสมรรถภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคนิคการสอนหลายๆวิธี อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา เพิ่มเติมแก่คณะครู เพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน และจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พักแก่ ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

แม็คคาตี (McCathy, 1971) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครู พบว่า ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกันกับกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา และครู เกี่ยวกับบทบาทในการปฏิบัติงานด้านวิชาการเรื่องการสังเกตการณ์สอนการวัดผลประเมินผล การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังมีความคิดเห็นตรงกันว่าผู้บริหารควรมีบทบาทรับผิดชอบเอาใจใส่งานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

Smith (2007, pp. 70-72) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 298 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยที่โรงเรียนที่มีระบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนในสถานศึกษานั้นก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไปด้วย

ยูเนสโก (UNESCO, 1992) วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในระดับมัธยมศึกษา ได้สรุปปัญหาการใช้หลักสูตรของประเทศในทวีปเอเชีย ได้แก่ ประเทศอินเดีย ประเทศอัฟกานิสถาน ประเทศบังกลาเทศ ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศศรีลังกา พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดเอกสารหลักสูตรของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมครูและผู้เกี่ยวข้องกับการ

อบรมครูเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรของครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมครูเกี่ยวกับหลักสูตรขาดประสิทธิภาพ ขาดแคลนเอกสารหลักสูตรขาดการ ตาราเรียนไม่ทันสมัยขาดแคลนหนังสือใช้อ่านประกอบ ประการสุดท้าย คือ ศูนย์พัฒนาหลักสูตรขาดการวางแผนที่ดีในการนำหลักสูตรไปใช้

จากศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า วิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่จะพบว่า ครูขาดความรู้ ความเข้าใจด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การวิเคราะห์ สังเคราะห์หลักสูตรอย่างถูกต้อง การวัดและประเมินผล การวิจัยในการพัฒนาการศึกษา และการสร้างหรือพัฒนาสื่อ ตลอดจนบางสถานศึกษาพบปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาด้วยเช่นกัน ทั้งนี้หากมองในภาพรวมของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะพบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในการปฏิบัติน้อย ส่วนสภาพการปฏิบัตินั้นส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับปานกลางและระดับมาก ดังนั้นในด้านการจัดการต้องอาศัยความร่วมมือ การมีส่วนร่วม การประสานงานทุกหน่วยงานภายในโรงเรียน อีกทั้งผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพทางด้านการเรียนการสอน เพื่อให้การดำเนินงานทางวิชาการเป็นไปในเชิงการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทสามารถยกระดับให้สูงขึ้นได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1 ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1.1 คำถามการศึกษา

- 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู อยู่ในระดับใด
- 2) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความแตกต่างกันหรือไม่

3.1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1.3 กลุ่มเป้าหมาย/ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

- 1) กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา คือ โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) อยู่ในระดับดีเยี่ยม คือ โรงเรียนพัฒนศาสตร์วิทยา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีบริบทการจัดการศึกษาใกล้เคียงกับโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

- 2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1) ประชากร ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 538 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 83 คน และ 2) ครู จำนวน 455 คน

2.2) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ 1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 83 คน และ 2) ครู จำนวน 356 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 439 คน ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 : 608-609) การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

ส่วนการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษากำหนดใช้วิธีการ ดังนี้ 1) จำแนกโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ออกเป็นกลุ่มโดยใช้จังหวัดในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ทั้ง 5 จังหวัดเป็นตัวแบ่งกลุ่ม 2) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัด ดังนี้ เลือกกลุ่มผู้บริหารจากโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกโรงเรียน รวม 83 คน และกลุ่มครูก็คิดเป็นสัดส่วนผู้บริหาร 1 คนต่อครู 4 คน กรณีมีเศษจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู ผู้ศึกษาได้เพิ่มเติมในสัดส่วนที่เท่า ๆ กันทุกจังหวัด ซึ่งในการศึกษานี้ได้เพิ่มจำนวนครูจังหวัดละ 5 คน ดังแสดงในตารางที่ 3 ดังนี้ ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
ยะลา	11	34	11	32
นราธิวาส	18	107	18	86
ปัตตานี	17	69	17	59
สงขลา	28	185	28	127
สตูล	9	60	9	52
รวม	83	455	83	356

3.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการดำเนินการศึกษาตามระยะที่ 1 นี้ ผู้ศึกษากำหนดใช้เครื่องมือคือแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ลักษณะของเครื่องมือการศึกษา

แบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended question)

3.1.5 การสร้างเครื่องมือและวิธีดำเนินการศึกษา

1. ศึกษา ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งนำผลจากการศึกษาดูงานมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามร่วมกับผลการศึกษาทั้ง 6 ด้าน ดังกล่าว

2. ศึกษาดูงานโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) อยู่ในระดับดีเยี่ยม และมีการจัดการเรียนการสอนใกล้เคียงกับโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ โรงเรียนพัฒนศาสตร์วิทยา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยศึกษาใน 3 ประเด็นหลัก คือ ประเด็นที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคและการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประเด็นที่ 2 ศึกษาสภาพความสำเร็จของโรงเรียนจากการบริหารงานวิชาการด้านวิธีการดำเนินงาน ปัจจัยแห่งความสำเร็จและวิธีปฏิบัติที่ส่งผลให้ผ่านการรับรองคุณภาพการศึกษาในระดับดีเยี่ยม ประเด็นที่ 3 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. นำผลจากการศึกษาค้นคว้าและจากการศึกษาดูงานมาสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาถึงรายละเอียดที่ครอบคลุมถึงความมุ่งหมาย และสมมติฐานของการศึกษา

โดยมีรายละเอียดดังนี้ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท และได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามในประเด็นคำถามเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยผู้ศึกษากำหนดการแปลความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

4) นำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เสนอที่ปรึกษา (ดร.ทวีศักดิ์ อ่ำลา) เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แนะนำ แก้ไขและปรับปรุง

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษาไปพัฒนาเพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยดำเนินการ ดังนี้ 1) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถาม ความสอดคล้องและความเหมาะสมรายข้อกับวัตถุประสงค์การศึกษา (Index of item Objective Congruence : IOC) รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงข้อคำถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญกำหนดพิจารณาคัดเลือก ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาเอกและมีผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ จำนวน 2 คน ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภเสฏฐ์ คณากุล นายกสมาคมคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชน ดร.ณัฐฉิภากรพบ ผู้อำนวยการโรงเรียนอามาศย์พิทยานุสรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ดร.ปาริชาติ ปรียาโชติ ผู้อำนวยการโรงเรียนปรียาโชติ จังหวัดนครสวรรค์ ดร.กิตติศักดิ์ แป้นงาม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ และนางพรมดา วงศ์หวั่น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

6) นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item Objective Congruence) จากการกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .60 ขึ้นไปจึงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ได้ (รัตนาพรไกรถาวร, 2545, น. 68) ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องและความเหมาะสมรายข้อกับวัตถุประสงค์การศึกษา

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องและความเหมาะสมรายข้อกับวัตถุประสงค์การศึกษา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องและความเหมาะสมรายข้อกับวัตถุประสงค์การศึกษา

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ โดยแทนค่าสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้องและความเหมาะสมรายข้อกับวัตถุประสงค์การศึกษา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

7) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีลักษณะการจัดการเรียนการสอนใกล้เคียงกับโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 30 คน ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้กำหนดทดลองใช้กับผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 6 คนและครู จำนวน 24 คน รวมจำนวน 30 คน ประกอบด้วยโรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนอักษรวิทย์ โรงเรียนอนุบาลรุ่งรัศมี โรงเรียนพิมพ์มณี โรงเรียนพัฒนศาสตร์วิทยา โรงเรียนอนุบาลแสงทอง และโรงเรียนทิพย์กมลลาศวิทยา

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient; α) (Cronbach 1970 : 161) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ว่าต้องมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (สุวิมล ติรภานันท์. 2555, น. 65) ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .993

8) จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.16 สถานที่ โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.1.7 ระยะเวลา ระหว่างช่วงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2565

3.18 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่องานวิจัย ถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ พร้อมขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ภายใน 20 วัน หลังจากได้รับแจ้งแบบสอบถามแล้ว ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามซึ่งมีทั้งหมด 439 ชุด ผู้ศึกษาได้รับข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามในเบื้องต้น จำนวน 386 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.92 จากนั้นผู้ศึกษาได้ติดตามขอข้อมูลแบบสอบถามในส่วนที่เหลือ จึงได้แบบสอบถามครบทั้ง 439 ชุด เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2565

2) นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลมาไปตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.19 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสอบถามสมบูรณ์ โดยใช้การวิเคราะห์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานตามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 กำหนดดังนี้

1) วิเคราะห์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยการหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2) วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยใช้สถิติ (t-test) ชนิด 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของ บุญชม ศรีสะอาด (2556 : 121) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานระดับน้อยที่สุด

3) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะและแนวความคิดการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

4) สรุปผลการวิเคราะห์ในระยยะที่ 1

3.1.10 ผลที่ได้รับ

1) ทราบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูว่ามีระดับสภาพอยู่ในระดับใด

2) ทราบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

3.2 ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.2.1 คำถามของการศึกษา

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรเป็นอย่างไร

3.2.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

3.2.3 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการศึกษา

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้แก่ 1) ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (ปีการศึกษา 2565) ตั้งแต่ระดับดีมากขึ้นไป โดยกำหนดให้เป็นผู้บริหาร จำนวน 5 คน ครู จำนวน 2 คนศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา

จำนวน 2 คน ประกอบด้วย 1. นายธวัชชัย วิเชียรสร่าง ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนศาสตร์วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2. นายแสละ หมัดอะตัน ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนาการศึกษา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 3. นายโกศัย แสงสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนสุโขทัย อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล 4. นายอัปเดตวาศะ กาเต็มมาตี ผู้อำนวยการโรงเรียนศาสนสันติธรรม อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา 5. นางประภัสสร ทองดียิ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสายชล อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา 6. นางดวงภา ยี่โชติช่วง ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสายชล อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา 7. นางรวิยะ หะยีอิบร้อเหม ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนพัฒนาการศึกษา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 8. ดร.กิตติศักดิ์ แป้นงาม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก เขต 1 และ 9. นางพรมดา วงศ์หวัน ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

3.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาระยะที่ 2 คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยดำเนินการดังนี้ 1) ร่างแบบ สัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานในการศึกษาระยะที่ 1 โดยนำผลการดำเนิน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ด้าน มาเป็นข้อมูล/รายละเอียดการสัมภาษณ์ 2) นำเสนอร่างแบบสัมภาษณ์ต่อที่ ปรีक्षाของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขและการ ดำเนินการสัมภาษณ์ 3) ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ และจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไป ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตามที่กำหนดไว้

3.2.5 สถานที่ สถานที่ทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน (บางส่วนสัมภาษณ์แบบออนไลน์)

3.2.6 ระยะเวลา ระหว่างช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2565 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565

3.2.7 วิธีดำเนินการศึกษา

1) กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Dept Interview)

2) สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยนำผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากผลการวิเคราะห์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นำไปศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กับผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน

3.2.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ซึ่งดำเนินการสัมภาษณ์ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 โดยสัมภาษณ์ ณ สถานที่/สำนักงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามวันเวลาที่แต่ละคนกำหนด (ยกเว้น ดร.กิตติศักดิ์ แป้นงาม และนางพรมดา วงศ์หวั่น ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบออนไลน์)

3.2.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากผลการสัมภาษณ์แล้วสรุปผล

3.2.10 ผลที่ได้รับ

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การนำเสนอผลการดำเนินงานการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ กำหนดสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายในส่วนที่เป็นค่าสถิติในการวิเคราะห์ ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอการดำเนินงานแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

4.1.1 ผลการสังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กจากแนวคิดของนักวิชาการ ซึ่งในเบื้องต้นสังเคราะห์ได้ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยแต่ละด้านประกอบด้วยตัวชี้วัดการบริหารงานวิชาการตามข้อบ่งชี้ 28 ตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในโรงเรียน 2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับโรงเรียน 3) ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน และ 4) ติดตาม ประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อพัฒนาระบบกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของโรงเรียน

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) ศึกษาวิเคราะห์ เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น 2) วิเคราะห์ สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการโรงเรียน 3) นำหลักสูตรไปใช้ในการ จัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม 4) นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้ หลักสูตรภายในโรงเรียน 5) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 6) ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร ของโรงเรียนตามความเหมาะสม

ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน 2) จัดทำเอกสารหลักฐาน การศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน 3) จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากโรงเรียนอื่น สถานประกอบการอื่น ๆ ตามแนวทางที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 4) พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน และ 5) จัดระบบ สารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และ ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) จัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) การเรียนรู้จากประสบการณ์ จริงและการปฏิบัติจริง 4) การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 5) การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรม และ 6) จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตาม ความเหมาะสม

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียน 2) ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 3) ประสานความ

ร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ 2) ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน 3) จัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ 4) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

4.1.2 ผลการศึกษาดูงานการบริหารงานวิชาการ

จากการศึกษาดูงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ปี 2565 ในระดับดีเยี่ยม และเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนคล้ายโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนพัฒนาศาสตร์วิทยา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 มีนักเรียนจำนวน 119 คน โดยมีนายธวัชชัย วิเชียรสร่าง เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนสรุปได้ ดังนี้ 1) จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคและการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน พบว่า ปัญหาหลักที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการบริหารงานวิชาการ คือ ปัญหาด้านงบประมาณ รวมทั้งบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอซึ่งส่วนใหญ่ครูผู้สอนมักจะสอนไม่ตรงตามวุฒิหรือสาขาที่สำเร็จการศึกษา แต่โรงเรียนก็ได้มีโครงการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการส่งเสริม สนับสนุน ให้เข้าร่วมการอบรม สัมมนาเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ปัญหาได้รับการแก้ไขได้ตามสภาพการบริหารของโรงเรียน 2) การศึกษาสภาพความสำเร็จของโรงเรียนจากการบริหารงานวิชาการด้านวิธีการดำเนินงาน ปัจจัยแห่งความสำเร็จและวิธีปฏิบัติที่ให้การประเมินฯ อยู่ในระดับดีเยี่ยม พบว่า ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ครูมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องคำสอนทางศาสนาอิสลาม คือ หะลอะเกาะห์ 10 ประการ ได้แก่ 1. มีอะกีดะห์ที่บริสุทธิ์

2. ปฏิบัติอิบาดะห์อย่างถูกต้อง 3. มีมารยาทที่มั่นคง 4. มีความคิดทางปัญญา 5. มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง 6. มีศักยภาพแสวงหาปัจจัยยังชีพ 7. เป็นผู้ต่อสู้เอาชนะตนเอง 8. เป็นผู้ใช้เวลาอย่างคุ้มค่า 9. เป็นนักบริหารจัดการในการทำงาน 10. เป็นผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น รวมทั้งสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกับชุมชนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทางศาสนาอิสลาม เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาด้านสมาธิให้ดีขึ้น ส่งผลให้การเรียน การงาน การดำเนินชีวิตของนักเรียนมีคุณภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนี้โรงเรียนยังส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน โดยครูจัดกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และเน้นการเรียนรู้ควบคู่กับการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น เปิดบูธขายอาหารทะเล หรือสินค้าอื่น ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น การทำอาหารในวันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น โดยเป็นการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู นักเรียนและชุมชน นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการจัดระบบการนิเทศการศึกษา และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียนกับโรงเรียนอื่นหรือเครือข่ายอื่นภายในจังหวัด ส่วนด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองโดยการเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสื่อทางอินเทอร์เน็ต จึงทำให้เข้าใจหลักสูตรและสามารถสร้างสื่อช่วยสอนสำหรับวิชาที่ตนเองรับผิดชอบได้อย่างมีคุณภาพ เช่น นายอาหมิน ดาราพงศ์ ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนการสอนวิชาสังคมชื่อ “Orang Baik” โดยใช้จักรยานเป็นพาหนะนำเรื่อง นางสาวนาวิดา โต๊ะมุดอ ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศชื่อ “Cikgu dada” ซึ่งทั้งสองสื่อมีการเผยแพร่ทาง Youtube เป็นต้น และเพื่อกระตุ้นการให้ครูเห็นความสำคัญของสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนได้กำหนดให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3) ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน 6 ด้าน คือ 1. ด้านการนิเทศการศึกษา 2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้ศึกษาในเบื้องต้น โดยมีการให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามที่โรงเรียนได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ดังนี้ ด้านการนิเทศการศึกษา โรงเรียนควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนกับโรงเรียนอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในจังหวัด ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนควรมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรโรงเรียนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องคำสอนของศาสนาอิสลาม (หะละเกาะห์ 10 ประการ) และตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อกระตุ้นให้ครูพัฒนาการผลิต และการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

4.1.3 ผลการสังเคราะห์ตัวชี้วัด

จากผลการศึกษาดูงานโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กดังกล่าว ผู้ศึกษาได้นำไปกำหนดเป็นตัวชี้วัดร่วมกับผลการศึกษาของผู้ศึกษา ซึ่งเดิมมีจำนวน 28 ตัวชี้วัด เพิ่มเป็น 33 ตัวชี้วัด ดังตารางที่ 4 ตารางที่ 4 สรุปผลการศึกษาขอขายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ขอขายงาน วิชาการ	ตัวชี้วัด	หมายเหตุ
1. ด้านการนิเทศ การศึกษา	1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายใน โรงเรียน 2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบ หลากหลายและเหมาะสมกับโรงเรียน 3. ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาใน โรงเรียน 4. ติดตาม ประสานงานกับสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด เพื่อ พัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการ สอนของโรงเรียน 5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศ การศึกษาภายในโรงเรียนกับโรงเรียนอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศ การศึกษาภายในจังหวัด	ข้อ 5 เพิ่ม จาก การศึกษา ดูงาน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ขอบข่ายงาน วิชาการ	ตัวชี้วัด	หมายเหตุ
2. ด้านการพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	<p>6. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารระแนกกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น</p> <p>7. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพโรงเรียน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการโรงเรียน</p> <p>8. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม</p> <p>9. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และ บริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม</p> <p>10. นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน</p> <p>11. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร</p> <p>12. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนตามความเหมาะสม</p>	ข้อ 8 เพิ่มจากการศึกษาดูงาน
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และ เทียบโอนผลการ เรียน	<p>13. กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน</p> <p>14. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน</p> <p>15. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจาก กระบวนการปฏิบัติและผลงาน</p>	ข้อ 15 เพิ่มจากการศึกษา ดูงาน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ขอบข่ายงาน วิชาการ	ตัวชี้วัด	หมายเหตุ
	<p>16. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และ ผลการเรียนจากโรงเรียนอื่น สถานประกอบการอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด</p> <p>17. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน</p> <p>18. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและ การเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน</p>	
4. ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	<p>19. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>20. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องคำสอนทางศาสนาอิสลาม (หะละเกาะห์ 10 ประการ) และตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน</p> <p>21. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญ สถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>22. การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง</p> <p>23. การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>24. การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกันปลูกฝัง คุณธรรม นิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหา สาระกิจกรรม</p> <p>25. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการ จัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม</p>	ข้อ 20 เพิ่ม จาก การศึกษา ดูงาน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ขอบข่ายงาน วิชาการ	ตัวชี้วัด	หมายเหตุ
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	26. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียน 27. ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้ 28. ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนและงานวิชาการกับโรงเรียนบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันอื่น	
6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	29. ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ 30. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน 31. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ 32. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน และสถาบันอื่น 33. ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ข้อ 33 เพิ่มจาก การศึกษาดูงาน

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามซึ่งมีคำถามจำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วยรายข้อจำนวน 33 ไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 439 คน ผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) และเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีผู้ตอบแบบสอบถามได้ รวมจำนวน 439 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

แยกเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 83 ชุด และครู จำนวน 356 ชุด ดังรายละเอียดผลการวิเคราะห์ต่อไปนี้

4.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ทั้งหมด จำนวน 439 ชุด วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ		ความถี่		รวม	ร้อยละ
		ผู้บริหาร	ครู		
เพศ	1. ชาย	68	86	154	35.08
	2. หญิง	15	270	285	64.92
อายุระดับ	1. ต่ำกว่า 30 ปี	-	4	4	0.92
	2. ระหว่าง 30-40 ปี	-	136	136	30.97
	3. ระหว่าง 41-50 ปี	-	172	172	39.18
	4. สูงกว่า 50 ปีขึ้นไป	83	44	127	28.93
การศึกษา	1. ปริญญาตรี	48	268	316	71.98
	2. ปริญญาโท	23	83	106	24.15
	3. สูงกว่าปริญญาโท	12	5	17	3.87

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 64.92 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 39.18 รองลงมาเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 30-40 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 30.97 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 316 คน คิดเป็นร้อยละ 71.98 รองลงมาเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 24.15 และ ระดับสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 3.87 ตามลำดับ

2) ผลการศึกษาระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการศึกษาการศึกษาระดับการศึกษาศาสนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยการ

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน จำนวน 439 ชุด วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แสดงผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กรายด้าน	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพ การบริหาร
1. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.22	.418	มาก
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.23	.502	มาก
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	4.27	.466	มาก
4. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.91	.437	มาก
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.57	.647	มาก
6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.79	.506	มาก
รวม	4.00	.329	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยรวมและรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) ทั้งนี้เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x} = 4.27$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.23$) ด้านนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 4.22$) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.91$) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 3.79$) และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 3.57$)

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพ การบริหาร
1. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน	4.29	.750	มาก
2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน	4.31	.760	มาก
3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน	4.25	.646	มาก
4. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากโรงเรียนอื่นสถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	4.16	.819	มาก
5. พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	4.25	.621	มาก
6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.35	.732	มาก
รวม	4.27	.466	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการในด้านนี้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) ทั้งนี้เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย โดยลำดับแรกคือ จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.35$) รองลงมาคือจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผล และประเมินผลของโรงเรียน ($\bar{x} = 4.31$) กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน ($\bar{x} = 4.29$) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผล

การเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน และพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ($\bar{x} = 4.25$ เท่ากัน) และลำดับสุดท้ายคือจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากโรงเรียนอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ($\bar{x} = 4.16$)

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพ การบริหาร
1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารแนกกลางของกระทรวงศึกษาธิการและข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น	4.41	.756	มาก
2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการโรงเรียน	4.35	.795	มาก
3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	4.40	.754	มาก
4. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม	4.20	.845	มาก
5. นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน	4.24	.827	มาก
6. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	4.05	.709	มาก
7. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนตามความเหมาะสม	3.96	.701	มาก
รวม	4.23	.502	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สภาพการ

บริหารงานวิชาการในด้านนี้ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) ทั้งนี้เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการและข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.41$) รองลงมาคือ จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.40$) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการโรงเรียน ($\bar{x} = 4.35$) นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน ($\bar{x} = 4.24$) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม ($\bar{x} = 4.20$) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{x} = 4.05$) และลำดับสุดท้ายคือ ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนตามความเหมาะสม ($\bar{x} = 3.96$) ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพ การบริหาร
1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในโรงเรียน	4.28	.597	มาก
2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับโรงเรียน	4.28	.595	มาก
3. ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน	3.96	.882	มาก
4. ติดตาม ประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของโรงเรียน	4.28	.626	มาก
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนกับโรงเรียนอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในจังหวัด	4.29	.752	มาก
รวม	4.22	.418	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการด้านนี้ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) ทั้งนี้ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยอันดับแรกคือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจักระบบนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนกับโรงเรียนอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในจังหวัด ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือ จักระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับโรงเรียน และ ติดตาม ประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.28$ เท่ากัน) ลำดับสุดท้าย คือ ประเมินผลการจักระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.96$)

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพ การบริหาร
1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.91	.832	มาก
2. ครูจักระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องคำสอนทางศาสนาอิสลาม (หะละเกาะห์ 10 ประการ) และตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	4.23	.630	มาก
3. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.00	.830	มาก
4. การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง	3.73	.776	มาก
5. การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	3.90	.850	มาก
6. การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกันปลูกฝังคุณธรรม	3.75	.792	มาก
7. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจักระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการ	3.84	.799	มาก
รวม	3.91	.437	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในด้านนี้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) ทั้งนี้เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย โดยลำดับแรกคือ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องคำสอนทางศาสนาอิสลาม (หะละเกาะห์ 10 ประการ) และตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมาคือ ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 4.00$) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.91$) การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.90$) การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกันปลูกฝังคุณธรรม ($\bar{X} = 3.75$) การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.73$) และลำดับสุดท้ายคือการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการ ($\bar{X} = 4.29$)

ตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับสภาพ การบริหาร
1. ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ	3.87	.826	มาก
2. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน	3.75	.787	มาก
3. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ	3.72	.780	มาก
4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น	3.80	.805	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพ การบริหาร
5. การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.82	.807	มาก
รวม	3.79	.506	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในด้านนี้โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$) ทั้งนี้เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x} = 3.87$) รองลงมาคือ การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x} = 3.82$) ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ($\bar{x} = 3.80$) ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.75$) และลำดับสุดท้ายคือ จัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ ($\bar{x} = 3.72$)

ตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพ การบริหาร
1. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียน	3.63	.826	มาก
2. ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้	3.47	.837	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับสภาพ การบริหาร
3. ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัย ตลอดจน การเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน และงานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น	3.60	.817	มาก
รวม	3.57	.647	มาก

จากตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก
ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารงาน
วิชาการในด้านนี้โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$) ทั้งนี้เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย โดยลำดับแรกคือ ศึกษา วิเคราะห์วิจัย
การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.68$) รองลงมา
คือ ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัย ตลอดจน การเผยแพร่ผลงานการวิจัย หรือพัฒนา
คุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน
อื่น ($\bar{x} = 3.60$) และลำดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อให้
แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{x} = 3.47$)

4.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยรวม ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติ t-test
(Independent Samples) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ผลปรากฏดังตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูโดยรวม

ขอบเขตงานวิชาการ ทั้ง 6 ด้าน	t-test for Equality of Mean					t	Sig
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356				
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.			
1. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	4.56	.593	4.20	.404	5.160	.001*	
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.84	.231	4.09	.437	21.870	.001*	
3. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.61	.259	4.13	.395	13.671	.001*	
4. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.24	.404	3.83	.392	8.200	.001*	
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.07	.634	3.73	.448	4.674	.001*	
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.99	.636	3.47	.609	6.970	.001*	
รวม	4.38	.320	3.91	.259	12.614	.001*	

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแยกวิเคราะห์เป็นรายด้านสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 14 ถึงตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	t-test for Equality of Mean					
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลของโรงเรียน	4.51	.612	4.23	.770	3.553	.001*
2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตาม ระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน	4.62	.578	4.24	.780	5.007	.001*
3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการ เรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน	4.53	.668	4.18	.624	4.246	.001*
4. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากโรงเรียนอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	4.57	.664	4.06	.822	6.010	.001*
5. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินให้ได้มาตรฐาน	4.56	.608	4.17	.601	5.220	.001*
6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียน การสอน	4.54	.649	4.31	.745	2.757	.003*
รวม	4.56	.593	4.20	.404	5.160	.001*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ในส่วนของรายข้อนั้น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	t-test for Equality of Mean					t	Sig
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356				
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.			
1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นเนื้อหาสาระทั้ง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	4.85	.386	4.30	.783	9.201	.001*	
2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการโรงเรียน	4.92	.260	4.22	.818	13.526	.001*	
3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีใน หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	4.81	.417	4.30	.782	8.349	.001*	
4. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม	4.86	.341	4.04	.852	13.966	.001*	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	t-test for Equality of Mean					
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
5. นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน	4.83	.407	4.11	.841	11.376	.001*
6. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	4.86	.341	3.87	.637	19.769	.001*
7. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนตามความเหมาะสม	4.74	.464	3.78	.618	15.848	.001*
รวม	4.84	.231	4.09	.437	21.870	.001*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ในส่วนของรายข้อนั้น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อเช่นเดียวกัน

ตารางที่ 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	t-test for Equality of Mean					
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในโรงเรียน	4.57	.496	4.22	.599	5.029	.001*
2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับโรงเรียน	4.50	.503	4.23	.604	3.816	.001*

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	t-test for Equality of Mean					
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
3. ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศ การศึกษาในโรงเรียน	4.65	.572	3.80	.866	10.889	.001*
4. ติดตาม ประสานงานกับ หน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนา ระบบและกระบวนการนิเทศ งานวิชาการ และการเรียนการ สอนของโรงเรียน	4.72	.501	4.18	.609	7.467	.001*
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ประสบการณ์การจัดระบบ นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน กับ โรงเรียนอื่นหรือเครือข่าย การนิเทศการศึกษาภายใน จังหวัด	4.62	.486	4.22	.782	5.982	.001*
รวม	4.61	.259	4.13	.395	13.671	.001*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพ
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการนิเทศ
การศึกษา พบว่า โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ทั้งนี้ในส่วนของรายข้อนั้น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	t-test for Equality of Mean					
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตาม สาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.31	.795	3.82	.815	4.957	001*
2. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัด เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง คำสอนทางศาสนาอิสลาม (หะละเกาะห์ 10 ประการ) และตามความสนใจ ความ ถนัดของผู้เรียน	4.42	.682	4.18	.610	2.860	005*
3. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.19	.803	3.96	.831	2.304	.022*
4. การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และ การปฏิบัติจริง	4.31	.747	3.59	.719	8.124	001*
5. การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง	4.15	.833	3.84	.844	3.009	.003*
6. การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้ สมดุลกันปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี งาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ สอดคล้องกับเนื้อหา สาระกิจกรรม	4.12	.846	3.66	.755	4.791	001*
7. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและ แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัด กระบวนการเรียนรู้						

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	t-test for Equality of Mean					
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือ เครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมา มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	4.18	.783	3.76	.783	4.361	.001*
รวม	4.24	.467	3.83	.636	21.870	.001*

จากตารางที่ 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพ
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนของรายชื่อนั้น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 18 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ด้านการพัฒนาสื่อ
นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	t-test for Equality of Mean					
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นใน การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการ จัดการเรียนการสอน และ การ บริหารงานวิชาการ	4.10	.841	3.82	.815	2.855	.005*
2. ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและ นวัตกรรมการเรียนการสอน	4.10	.826	3.66	.755	4.689	.001*

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	t-test for Equality of Mean					
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
3. จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ ในการจัดการเรียนการสอนและ พัฒนางานด้านวิชาการ	4.02	.826	3.66	.754	3.888	.001*
4. ประสานความร่วมมือในการ ผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการ จัดการเรียนการสอนและการ พัฒนางานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น	4.00	.869	3.76	.783	2.418	.008*
5. ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา	4.14	.857	3.75	.777	4.081	.001*
รวม	4.07	.634	3.73	.448	4.674	.001*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพ
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาสื่อ
นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ในส่วนของรายข้อนั้น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความ
คิดเห็นแตกต่างกันทุกข้อ เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 19 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูด้านการวิจัย
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	t-test for Equality of Mean					
	ผู้บริหาร N=89		ครู N=356		t	Sig
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหาร การจัดการและการพัฒนาคุณภาพ งานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียน	4.06	.860	3.53	.788	5.328	.001*
2. ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.95	.854	3.36	.794	5.998	.001*
3. ประสานความร่วมมือใน การศึกษา วิเคราะห์วิจัย ตลอดจน การเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ สถาบันอื่น	3.97	.855	3.51	.785	4.686	.001*
รวม	3.99	.636	3.47	.609	6.907	.001*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 แสดงผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพ
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวิจัยเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ในส่วนของรายข้อนั้น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทุกข้อ เช่นเดียวกัน

4.3 ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้

4.3.1 ผลการกำหนดประเด็นสัมภาษณ์

ผู้ศึกษากำหนดประเด็นการสัมภาษณ์จากผลการวิจัยในระยะที่ 1 โดยนำผลการดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ด้าน มาเป็นข้อมูลรายละเอียดการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดยผลการวิเคราะห์ พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ควรนำไปศึกษาแนวทางการพัฒนางานวิชาการ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ 3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้ศึกษาได้นำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคล ดังนี้

“...ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยกำหนดให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องคำสอนทางศาสนาอิสลาม (หะละเกาะห์ 10 ประการ) และตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อสร้างให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัย มีความอดทน และมีสมาธิ และควรสร้างความตระหนักให้ครูผู้สอนเห็นถึงความสำคัญของสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีการส่งเสริมให้ครูสามารถผลิตสื่อและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยโดยเฉพาะการวิจัยหน้าเดียวซึ่งเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนผลการสอนของครูได้เป็นอย่างดี”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1. 24 ตุลาคม 2565)

“...ผู้บริหารต้องกำหนด วิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการเรียนรู้รายวิชาในแต่ละช่วงชั้นอย่างชัดเจน และมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและกลยุทธ์การจัดการศึกษาให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ รวมทั้งสนับสนุนการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนตามวิถีมุสลิมผ่านระบบการนเศาะหะฮ์ (การตัดเตีอน) การจัดหะละเกาะห์ (กลุ่มศึกษา) และควรจัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำความรู้สู่การปฏิบัติ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2. 7 พฤศจิกายน 2565)

“...โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนขบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาของบุตร หลานหรืออาจร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู คณะกรรมการโรงเรียนในการพัฒนาและจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาด้านวิชาการ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3. 8 พฤศจิกายน 2565)

“...ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ทั้งวิชาสามัญศึกษาและวิทยาศาสตร์อิสลามให้เกิดความเหมาะสมกับความสามารถและความพร้อมของผู้เรียนแต่ละระดับ ควรส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมทางการสอนและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ สนับสนุนห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ ห้องสมุดอิสลามศึกษา และห้องปฏิบัติการศาสนกิจ (ห้องละหมาด) ของโรงเรียน”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4. 8 พฤศจิกายน 2565)

“...ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีแผนการสอน วิธีการและการกำหนดตัวชี้วัดและประเมินผลที่ชัดเจน มีการกำหนดสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยผู้บริหารต้องมีกลยุทธ์ในการกำกับติดตามอย่างครอบคลุม ครอบคลุมทุกกระบวนการ รวมทั้งควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานวางแผนและกำหนดแนวทางการทำวิจัย จัดทำคู่มือการทำวิจัยของสถานศึกษา และการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกภาคเรียน ควรมีการอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ในการทำวิจัยโดยเฉพาะงานวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนกับโรงเรียนอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในจังหวัด และครูต้องใช้ประโยชน์จากงานวิจัยในการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5. 9 พฤศจิกายน 2565)

“...ครูควรจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม มีการฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้บริหารควร สนับสนุนการค้นคว้าออนไลน์พร้อมจัดหาคอมพิวเตอร์ พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงติดตั้งในห้องเรียนตามศักยภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถแสวงหา ค้นคว้า หรือสร้างสรรค์สื่อ

ให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอน พร้อมทั้งจัดหาคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วงให้เพียงพอต่อความต้องการ และควรมีการติดตามประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 6. 9 พฤศจิกายน 2565)

“...ครูควรให้นักเรียนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมในการเรียนรู้ และครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา โดยมีการกำหนดแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลร่วมกันทั้งผู้เรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน โดยมีหน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งส่งเสริมความสามารถในการใช้การวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้จะส่งผลให้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ”

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 7. 7 พฤศจิกายน 2565)

“...ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดกำหนดเป็นนโยบายการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนา จัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถผลิตสื่อใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ในลักษณะ PLC รวมทั้งสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนให้มีโครงการ/กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยประสานความร่วมมือกับชุมชน เชิญปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้” (สัมภาษณ์ออนไลน์)

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 8. 18 ตุลาคม 2565)

“...ครูจะต้องพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยวิธีการที่เหมาะสม รวมถึงจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและในห้องเรียนให้เอื้อต่อจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาการสอน รวมทั้งนำหลักการสำคัญของงานวิจัยมาใช้ในการค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้หาคำตอบหรือตอบคำถามที่ต้องการได้ และควรมีการส่งเสริมให้มีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของครู โดยอาจทำในรูปแบบของโครงการหรือสร้างเครือข่ายร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน เพื่อให้ครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรผลิตสื่อ นวัตกรรมใช้เอง เพื่อความสอดคล้องกับหลักสูตร และตรงกับความต้องการจริง ๆ” (สัมภาษณ์ออนไลน์)

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 9. 20 ตุลาคม 2565)

4.3.2 การสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์

จากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามประเด็นที่ได้จากผลการเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปได้ว่า ควรมีแนวทางดังนี้

1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาสมาธิ โดยอาจบูรณาการการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคำสอนทางศาสนา ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ ครูควรการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงหรือสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ส่งผลให้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟนในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ขยายผลต่อยอดให้ผู้เรียนสามารถเสนอผลงาน โดยการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอเหมาะสม ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาห้องปฏิบัติการและส่งเสริมการใช้อย่างต่อเนื่อง

2) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรจัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำหรับครูผู้สอนทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระจากหลักสูตรสถานศึกษาและจากการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนรายบุคคล เลือกรูปแบบการใช้และผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งมีการติดตามประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยกับสังคมปัจจุบัน สนับสนุนการค้นคว้าออนไลน์พร้อมจัดหาคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงติดตั้งในห้องเรียนตามศักยภาพของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูให้ครูผู้สอนแสวงหา ค้นคว้า หรือสร้างสรรค์สื่อให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอนทั้งด้านเนื้อหาวิชาและธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ครูผู้สอนควรแสวงหาความรู้จากสื่อ อินเทอร์เน็ตจนสามารถผลิตได้ หรือเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับการสอนของตนเอง และพร้อมทั้งแนะนำผู้เรียนให้รู้เทคนิควิธีการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต

3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานวางแผน และกำหนดแนวทางการทำวิจัย จัดทำคู่มือการทำวิจัยของสถานศึกษาและการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกภาคเรียน ควรมีการอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ในการทำวิจัยโดยเฉพาะงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาหรือใช้ผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของผู้เรียน ควรมีพื้นที่ให้เผยแพร่งานวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยอาจประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ควรกำหนดให้การทำวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ศึกษาได้เสนอผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

5.1.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปผลการศึกษาได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยรวม 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปผลการศึกษาได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 6 ด้าน ในส่วนรายชื่อของแต่ละด้านนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา

5.1.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ในประเด็นของด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความรู้ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาสมาธิ โดยอาจบูรณาการการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคำสอนทางศาสนา ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ครูควรการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงหรือสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านส่งผลให้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟนในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ขยายผลต่อยอดให้ผู้เรียนสามารถเสนอผลงาน โดยการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งพัฒนาห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอเหมาะสม ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาห้องปฏิบัติการและส่งเสริมการใช้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรสร้างกำลังใจให้ครูผู้สอนและผู้เรียนใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบและหลายช่องทาง โดยเฉพาะทางสื่อออนไลน์ซึ่งมีบทบาทต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก สถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาสัญญาณอินเทอร์เน็ต ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนอาจปรับเปลี่ยนจากรูปแบบการบรรยายเป็นรูปแบบเกม คลิปวิดีโอสารคดีการทดลอง การค้นคว้าหาข้อมูลจากสื่อออนไลน์ทันทีที่มีประเด็นสงสัยในห้องเรียน และทดสอบออนไลน์ ซึ่งทำให้กระบวนการเรียนรู้มีความน่าสนใจมากขึ้น

2) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรจัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำหรับครูผู้สอนทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระจากหลักสูตรสถานศึกษาและจากการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนรายบุคคล เลือกรูปแบบการใช้และผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งมีการติดตามประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยกับสังคมปัจจุบัน สนับสนุนการค้นคว้าออนไลน์พร้อมจัดหาคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงติดตั้งในห้องเรียนตามศักยภาพของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูให้ครูผู้สอนแสวงหา ค้นคว้า หรือสร้างสรรค์สื่อให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอน

สอนทั้งด้านเนื้อหาวิชาและธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ครูผู้สอนควรแสวงหาความรู้จากสื่อ อินเทอร์เน็ตจนสามารถผลิตได้ หรือเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับการสอนของตนเอง และพร้อมทั้งแนะนำ ผู้เรียนให้รู้เทคนิควิธีการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต

3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานวางแผน และกำหนดแนวทางการทำวิจัย จัดทำคู่มือการทำวิจัยของสถานศึกษาและการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกภาค เรียน ควรมีการอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ในการทำวิจัยโดยเฉพาะงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลวิจัยมาใช้ ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาหรือใช้ผลการวิจัยมาเป็น แนวทางในการแก้ปัญหาของผู้เรียน ควรมีพื้นที่ให้เผยแพร่ผลงานวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา โดยอาจประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน การวิจัยกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่น ควรกำหนดให้การทำวิจัยเป็น ส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน

5.2 อภิปรายผล

จากสรุปผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษามาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยรวมอยู่ในระดับมากนั้น อาจเนื่องมาจากการ บริหารวิชาการถือเป็นงานหลัก ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้งในเชิงปริมาณและ คุณภาพ ส่วนงานอื่น ๆ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุน สอดคล้องกับ วิมล เดชะ (2559, น.20) กล่าวว่า ความสำคัญของงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญ สูงสุด ใช้เวลาในการบริหารงานมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องบริหารงานวิชาการเพื่อให้เกิด คุณภาพและผลประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก และต้องสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการทำงานของครูผู้สอนเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ ของหลักสูตรและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และอภิชา พุ่มพวง (2559, น.18) กล่าวว่า การ บริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏ เด่นชัดก็ต่อเมื่อผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการจึงถือเป็นส่วน

สำคัญที่สุดในสถานศึกษาผู้บริหารจะต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตัวเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ พัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม ซึ่งจะนำความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด รวมทั้งยุทธนา เกื้อกุล (2560, น.3) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการ บริหารสถานศึกษา เปรียบเสมือนดวงใจของสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษามักจะพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจ สำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาโดยทันที มีแนวทางในการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนประสิทธิภาพในการทำงานทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยที่นักวิชาการและนักการศึกษา เช่น กมล ภูประเสริฐ (2544, น.9-16) ; รุจิรี ภูสาระและจันทรานี สงวนนาม (2545, น. 59-60) ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น.3-4) และภัทรธิดา เตโชเม็ง (2560, น.8-11) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการบริหารงานวิชาการจะต้องมีขอบข่ายงานที่ถือเป็นองค์ประกอบหลักใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการนิเทศการศึกษา 4) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

นอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทุกด้าน อาจเนื่องมาจากการวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญทำให้ได้ข้อมูลที่แสดงถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้าความสำเร็จ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและขอกลับเข้ารับการศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ ทั้งนี้จากผลการศึกษาดังกล่าวจึงกล่าวได้ว่าการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนขนาดเอกชนเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์ (2556, น.

68) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียน ด้านการพัฒนาการเรียนรู้อ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวางแผนด้านวิชาการผลการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในส่วนของด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สรุปว่ามีสภาพการบริหารด้านนี้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีผลการศึกษารูปได้ว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำสุดจากทั้ง 6 ด้านนั้น สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กที่พบว่า ในด้านการเรียนการสอนนั้น ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดการศึกษาวิจัยเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้อในสภาพที่ครูไม่ครบชั้นและนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ครูจำนวนหนึ่งต้องปฏิบัติทั้งในสังกัดเดียวกันและจากต่างสังกัด หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้อไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้มีจำนวนจำกัด ซึ่งมีสาเหตุมาจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อย ซึ่งในท้ายที่สุดส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไปด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น.2) สภาพปัญหาเหล่านี้ อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูไม่มีโอกาสหรือเวลาหรืองบประมาณในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นโดยรวมทั้ง 6 ด้านและรายชื่อของแต่ละด้าน ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้านและทุกรายชื่อของแต่ละด้าน เช่นเดียวกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการศึกษา สอดคล้องกับ นันทวัน ปานสวาท (2559, น.69) วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษากับผู้ที่ดำรงตำแหน่งครูผู้สอนมีปัญหาในงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งหมด 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้อ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการส่งเสริม

ชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และผลการศึกษาของภัทรธิดา เตโชเม็ง (2560, น.156-157) ที่วิจัย เรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ สรุปผลการวิจัย ได้ว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในส่วนรายด้านนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน และรวมทั้งผลการศึกษาของวรภาพร สีนศิริ (2564, น.141) ที่วิจัย เรื่อง การบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชนบทบุรี พบว่า ความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่อาชีพ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและ มาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศ การศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล สรุปผลการวิจัยว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูที่มีเพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน สรุปทั้ง 3 ด้าน คือ

1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ คือ ผู้บริหารควร เป็นผู้นำในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม จริยธรรม และการพัฒนาสมาธิ โดยส่งเสริมให้ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของ ผู้เรียนตามวิถีอิสลาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามบทบัญญัติอิสลามอย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ นักเรียน มีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา สอดคล้องกับงานวิจัยของบัวครองชัยปราบ (2553) เรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์การฝึกปฏิบัติสมาธิตามหลักอานาปานสติสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แบบโมเดลชิปปาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนชุมชนหนองเม็ก” พบว่า นักเรียนมีระดับ ผลสัมฤทธิ์การเรียนสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ก่อนเข้าร่วม และมีงานวิจัยทั้งต่างประเทศและ

ในประเทศที่สรุปได้ว่าการฝึกจิตให้เป็นสมาธินั้นมีผลดีและมีประโยชน์ต่อการเรียน เช่น ช่วยในการปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครอบครัว ครู และเพื่อนนักเรียนด้วยตนเอง ดีขึ้น(อำพง สงวนศิริธรรม, 2518, หน้า 97 อ้างอิงจาก Driscoll, 1972) ระดับสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ฝึกสมาธิเพิ่มขึ้นและสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ฝึก (Abrams, 1977, p.5698-A; อำพล สงวนศิริธรรม, 2518, น.91-93; ชาลี หวานฉ่ำ, 2530, หน้า 23-24; อ้างอิงจาก Tjoa, 1971) และมีความตั้งใจในการเรียนและความรู้สึกรักการเรียนสูงขึ้นอีกด้วย (รุ่งโรจน์ สุวรรณสุทธิ, 2532, น.16-38)

นอกจากนั้นครูควรการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงหรือสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ส่งผลให้เกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟนในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ขยายผลต่อยอดให้ผู้เรียนสามารถเสนอผลงานโดยการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งควรพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอเหมาะสม ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาห้องปฏิบัติการและส่งเสริมการใช้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรสร้างกำลังใจให้ครูผู้สอนและผู้เรียนใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันมีหลากหลายรูปแบบและหลายช่องทาง โดยเฉพาะทางสื่อออนไลน์ซึ่งมีบทบาทต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก สถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาสัญญาณอินเทอร์เน็ต ครูผู้สอนต้องมีการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนอาจปรับเปลี่ยนจากรูปแบบการบรรยายเป็นรูปแบบเกม คลิปวิดีโอสาริตการทดลอง การค้นคว้าหาข้อมูลจากสื่อออนไลน์ทันทีที่มีประเด็นสงสัยในห้องเรียน ซึ่งทำให้กระบวนการเรียนรู้มีความน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธีระพงษ์ สืบโสดา (2558, น.111) ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเบญจม ราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้เสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ขวัญกำลังใจและยกย่องชมเชยครูผู้สอนที่ประสบความสำเร็จด้านการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรเพิ่มการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ครูผู้สอน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรรษมน พินทุสมิต (2560, น.81) ทำการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ได้เสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการ

การเรียนรู้ไว้ว่า ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของผู้เรียนเป็นหลักมีการสนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

2) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ คือ ผู้บริหารควรจัดอบรมให้ความรู้ในการผลิตและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำหรับครูผู้สอนทุกคนในสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดหาผลิต พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระจากหลักสูตรสถานศึกษา และจากการวิเคราะห์สภาพผู้เรียนรายบุคคล เลือกวิธีการใช้และผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งมีการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัยกับสังคมปัจจุบัน สนับสนุนการค้นคว้าออนไลน์พร้อมจัดหาคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงติดตั้งในห้องเรียนตามศักยภาพของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูให้ครูผู้สอนแสวงหา ค้นคว้า หรือสร้างสรรค์สื่อให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอนทั้งด้านเนื้อหาวิชาและธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ครูผู้สอนควรแสวงหาความรู้จากสื่ออินเทอร์เน็ตจนสามารถผลิตหรือเลือกใช้สื่อได้เหมาะสมกับการสอนของตนเอง และพร้อมทั้งแนะนำผู้เรียนให้รู้เทคนิควิธีการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของภวนัย ปัฐพี (2559, น.104) ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้เสนอแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรอื่นในการผลิต จัดหาสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานด้านการเรียนการสอนและงานวิชาการ รวมถึงส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาด้วยตนเอง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุจิตรา สุลักษณ์ (2559, น.73) ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนใน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา ห้วยแร้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้เสนอแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ว่า ควรจัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบายวางแผน ในเรื่องการจัดหา และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนาห้องสมุดของ สถานศึกษาให้เป็น

แหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน โรงเรียนมีการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับผลงานวิจัย เกตคนก สวycastleข้าว (2561, น.111) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้เสนอแนวทางการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ว่าสถานศึกษาควรจัดการอบรมให้ความรู้ในการผลิตสื่อ นวัตกรรม เพื่อการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาที่ได้ทำข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการภายใต้โครงการพัฒนาบุคลากร อย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา สถานศึกษาควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินสื่อ นวัตกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา ควรให้ครูผู้สอนทำการวิเคราะห์ วิจัย ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

3) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีแนวทางการบริหารงาน คือ ควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานวางแผนและกำหนดแนวทางการทำวิจัย จัดทำคู่มือการทำวิจัยของสถานศึกษาและการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกภาคเรียน ควรมีการอบรมให้ครูผู้สอนมีความรู้ในการทำวิจัย โดยเฉพาะงานวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาหรือใช้ผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของผู้เรียน ควรมีพื้นที่ให้เผยแพร่ผลงานวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยอาจประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ควรกำหนดให้การทำวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยโดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัชนิย สีสะวงษ์ (2558, น.119) ทำการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ว่า ควรจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนต้องให้ความร่วมมือในการวิจัยตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ หทัย ศิริพิน (2558, น.89) ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม (นครราชสีมาประสิทธิ์)

ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า ควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้กับคณะครูในเรื่องของงานวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1) ผลการศึกษาคั้งนี้ทำให้ทราบระดับสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่เป็นผลจากการศึกษานี้ ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และมีคุณภาพส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้

2) ผลการศึกษาคั้งนี้ทำให้ได้แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องและเหมาะสมกับโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือผู้บริหารสามารถนำแนวทางที่ได้จากการศึกษานี้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการศึกษาคั้งต่อไป

1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

2) ควรมีการศึกษาการบริหารงานวิชาการด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานบุคคล งานชุมชนสัมพันธ์ งานประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อจะได้นำข้อมูลมาวางแผนในการพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ. (2555). การบริหารวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : เสริมสินพีรเพรสซิสเต็ม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร : ศุภสภา.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2556). การยุบโรงเรียนขนาดเล็ก. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=33023&Key=hotnews>
- เกตกนก สวยคำข้าว. (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จรูณี เกาเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ สำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี : บ๊อค พอยท์.
- ชญญา พงษ์ชัย ธานีนาถ ภู สุนทร และภัทรพล มหาจันทร์ “ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2”. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : เซนต์จอห์น.
- ชาลินี ฉายรัตน์. (2550). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, (2547). รูปแบบการบริหารงานวิชาการในเขตพื้นที่การศึกษาสำหรับห้าจังหวัด ชายแดนภาคใต้, วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์, หน้า 259-272.
- ทับทิม ปาเงิน. (2552). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก ในอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. (การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- ธีระศักดิ์ อาษา. (2554). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระพงษ์ สืบโสดา. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 17. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- นันทวัน ป่านสวาท. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บวร เทศารินทร์. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการบริหารเชิงกลยุทธ์
ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
(ดุษฎีวิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- บัวครอง ชัยปราบ. (2553). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การฝึกปฏิบัติสมาธิตามหลักอานาปานสติ
โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนชุมชนหนองแม่็ก.
(วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญทิพย์ สุริยวงศ์. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO
9002 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์. (2546). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.
_____. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
ในอำเภอหนองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1.
(วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรชมน พินทุสมิต. (2560). การปฏิบัติงานการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษาใน จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

- พัชรพงษ์ สุขแสง.(2551). ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย.
สระแก้ว : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรธิดา เดโชเม็ง. (2560), ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ
ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา.
ชลบุรี: มนตรี, มิเกล กาไรซาบาล.
- ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ. (2550). การจัดและการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์.
มหาวิทยาลัยรามคำแหง . (ม.ป.ป.). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ภูวนัย ปัฐพี.(2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มัญญู ร่มแก้ว. (2553). สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติ
บุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานี.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา).
ปัตตานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เมตตา ภัทรภรณ์ไพบุลย์ (2556). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1.
(วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน
สอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์.
(ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- รัชนิย์ สีหะวงษ์.(2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มเครือข่ายวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1.
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สระแก้ว : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ.(2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่3).
สงขลา : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

- รุ่งโรจน์ สุวรรณสุทธิ.(2532). สมาธิการกีฬา.วารสารสมาคมกีฬาเวชศาสตร์แห่งประเทศไทย.
2(1), หน้า 12-38.
- รุจิรี ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา.กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- วราพร พรหมแก้วพันธ์. (2557). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอมายอ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต).
ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วันชัย พงสุพันธ์. (2553). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์ และ
สังคมศาสตร์), หน้า 2.
- วิมล เดชะ. (2559). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล.
(สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา).
สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร และ วาโร เฟิงสวัสดิ์ . (2554). รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหาร
งานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศิริกุล นามศิริ. (2552). การพัฒนางานวิชาการด้วยหลักการบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก:
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษิต).
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริพร ทาทราย. (2552). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สงัด อุทรานันท์. (2552). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2558). แนวทางแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก.
สืบค้นจาก <http://tdri.or.th/publications/wb113/>.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2557). ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องเร่ง รััดแก้ไข.
สืบค้นจาก [https://www.facebook.com/Prof.SombatThamrongthanyawong/
posts/787389251302068/](https://www.facebook.com/Prof.SombatThamrongthanyawong/posts/787389251302068/)
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.

- สายทอง พรหมมา.(2554). สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
ในพื้นที่ พิเศษสังกัดส ำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550) รายงานการวิจัยการติดตามผลการบริหารงาน
หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตการศึกษา 1-12. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
_____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข. เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)
พ.ศ.2553.กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด.
กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบ
บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : อีเลฟเว่น สตาร์ อินเตอร์เทรด.
- สุกฤตา เกตานนท์. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอโคกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุจิตรา สุวลักษณ์. (2559).ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
ในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาห้วยแร้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.
(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ตรวต : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรียา ช้องเสนาะ. (2558). บทบาทของครูไทยในศตวรรษที่21. กลุ่มงานบริหารวิชาการ 3 สำนักวิชาการ.
ค้นจาก [http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/
download/article/article_20150401102120.pdf](http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/download/article/article_20150401102120.pdf).
- เสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2545). เอกสารประกอบการสอนวิชา 218301 การนิเทศการศึกษาเบื้องต้น.
ขอนแก่น : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- หทัย ศิริพิน. (2558). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านกระทุ่มล้ม
(นครราชสีมาประสิทธิ์). (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อภิชา พุ่มพวง. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย).
สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- อัญชลี โพธิ์ทองและ สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2552). หลักการและทฤษฎีการบริหารการประถม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อำพล สงวนศิริธรรม. (2518). อิทธิพลของการฝึกสมาธิต่อผลสัมฤทธิ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย)
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เอสดีเพรส.
- อุทัย บุญประเสริฐ และ จิราภรณ์ จันทร์สุพัฒน์. (2544). รายงานการวิจัย เรื่อง ภารกิจโครงสร้าง
และอัตรากำลังของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.
(โครงการวิจัยภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ).
กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Barnett Ronald, The ideal of Academic Administration 2006, accessed June
22, 2015, available from [http://www.vitals.com/doctors/
Dr_Ronald_Barnett.html?gclid=CN2t0PXJo98YCFYEggjodfHsA6w](http://www.vitals.com/doctors/Dr_Ronald_Barnett.html?gclid=CN2t0PXJo98YCFYEggjodfHsA6w).
- Chester, W.M. An introduction to school administration selected reading.
New York : Mcmilan.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing (5th ed.).
New York : Harper Collins.
- Krejie, C. A., & Morgan, I. P. (1970). Introduction to educational administration
(5th ed.). Boston : Allyn & Bacon.
- Mccathy ,W.M. (1971). The role of ths secondary school principals in New jersey.
(Dissertation Abstracts International).
- Rodney A. Desautel. (1978). “Administrative Role Perception of North Dagota Elenenary
school princpls as Related to Selected Dimention of Administrative Function
University Microfilmes International”, Dissertation Abstracts Internationnal.
- Smith, P.A. (2007). Academic Optimism and Student Achievement in Urban Elementary
Schools. Journal of Educational Administration.
- Thomas J. Sergiovanni and Others. (1965). Educational Governance and Administration.
New York : The MacMillan Company.

UNESCO Education in Asia and the Pacific : Reviews reports and notes, number 26.

New York : Harper Collins 1992.

Van Miller. (1975). The Public Administration of American School System.

New York : The Macmillan Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภเสฏฐ์ คณากุล นายกสมาคมคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. ดร.ณัฐวุฒิ ภารพบ ผู้อำนวยการโรงเรียนอำมาตย์พิทยานุสรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ดร.ปาริชาติ ปรียาโชติ ผู้อำนวยการโรงเรียนปรียาโชติ จังหวัดนครสวรรค์
4. ดร.กิตติศักดิ์ แป้นงาม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก เขต 1
5. นางพรมดา วงศ์หวั่น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายธวัชชัย วิเชียรสร่าง ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนาศาสตร์วิทยา จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. นายแสละ หมดอะตัน ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนาการศึกษา จังหวัดสงขลา
3. นายโกศัย แสงสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนสุโขทัยวิทยา จังหวัดสตูล
4. นายอัปเดตวณะ กาเต็มมาตี ผู้อำนวยการโรงเรียนศาสนสันติธรรม จังหวัดสงขลา
5. นางประภัสสร ทองดียิ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสายชล จังหวัดสงขลา
6. นางดวงนภา ยี่โชติช่วง ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสายชล จังหวัดสงขลา
7. นางรวิยะ หะยือบร้อเหม ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนพัฒนาการศึกษา จังหวัดสงขลา
8. ดร.กิตติศักดิ์ แป้นงาม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก เขต 1
9. นางพรมดา วงศ์หวั่น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

ภาคผนวก ข

ผลการหาคุณภาพเครื่องมือของการศึกษา

และการวิเคราะห์ข้อมูล

ร่างข้อคำถามสำหรับการศึกษาศาภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อหาค่า IOC

ประเด็นข้อคำถาม	IOC	สรุป
ด้านการนิเทศการศึกษา		
1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในโรงเรียน	1.00	นำไปใช้ได้
2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับโรงเรียน	1.00	นำไปใช้ได้
3. ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน	0.80	นำไปใช้ได้
4. ติดตาม ประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของโรงเรียน	1.00	นำไปใช้ได้
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนกับโรงเรียนอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในจังหวัด	1.00	นำไปใช้ได้
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา		
6. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น	1.00	นำไปใช้ได้
7. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการโรงเรียน	1.00	นำไปใช้ได้
8. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม	0.80	นำไปใช้ได้
9. นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม	1.00	นำไปใช้ได้
10. นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน	1.00	นำไปใช้ได้
11. ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร	0.80	นำไปใช้ได้
12. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนตามความเหมาะสม	1.00	นำไปใช้ได้
การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน		
13. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน	0.60	นำไปใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	IOC	สรุป
14. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน	0.80	นำไปใช้ได้
15. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน	1.00	นำไปใช้ได้
16. จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากโรงเรียนอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	0.80	นำไปใช้ได้
17. พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน	1.00	นำไปใช้ได้
18. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน	1.00	นำไปใช้ได้
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้		
19. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.00	นำไปใช้ได้
20. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องคำสอนทางศาสนาอิสลาม (หะละเกาะห์ 10 ประการ) และตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน	0.60	นำไปใช้ได้
21. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	0.80	นำไปใช้ได้
22. การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง	1.00	นำไปใช้ได้
23. ส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	1.00	นำไปใช้ได้
24. การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม	1.00	นำไปใช้ได้
25. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนมามีส่วนร่วม	1.00	นำไปใช้ได้
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา		
26 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาพรวมของโรงเรียน	1.00	นำไปใช้ได้
27. ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	1.00	นำไปใช้ได้

ประเด็นข้อคำถาม	IOC	สรุป
28. ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงาน การวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น	1.00	นำไปใช้ได้
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา		
29. ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียน การสอนและการบริหารงานวิชาการ	1.00	นำไปใช้ได้
30. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน	1.00	นำไปใช้ได้
31. จัดการสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาทางด้าน วิชาการ	1.00	นำไปใช้ได้
32. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น	1.00	นำไปใช้ได้
33. ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	0.80	นำไปใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.993	33

RELIABILITY

/VARIABLES=sup1 sup2 sup3 sup4 sup5 course1 course2 course3 course4
course5 course6 course7 eva1

eva2 eva3 eva4 eva5 eva6 learn1 learn2 learn3 learn4 learn5 learn6 learn7
res1 res2 res3 med1 med2

med3 med4 med5

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

Group Statistics

	pos	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
sup1	director	83	4.5783	.49683	.05453
	teacher	356	4.2219	.59922	.03176
sup2	director	83	4.5060	.50300	.05521
	teacher	356	4.2331	.60432	.03203
sup3	director	83	4.6506	.57241	.06283
	teacher	356	3.8034	.86600	.04590
sup4	director	83	4.7229	.50154	.05505
	teacher	356	4.1854	.60923	.03229
sup5	director	83	4.6265	.48667	.05342
	teacher	356	4.2219	.78268	.04148
cou1	director	83	4.8554	.38675	.04245
	teacher	356	4.3090	.78366	.04153
cou2	director	83	4.9277	.26054	.02860
	teacher	356	4.2247	.81883	.04340
cou3	director	83	4.8193	.41744	.04582
	teacher	356	4.3034	.78226	.04146
cou4	director	83	4.8675	.34113	.03744
	teacher	356	4.0478	.85281	.04520
cou5	director	83	4.8313	.40783	.04476
	teacher	356	4.1124	.84170	.04461
cou6	director	83	4.8675	.34113	.03744
	teacher	356	3.8708	.63702	.03376
cou7	director	83	4.7470	.46443	.05098
	teacher	356	3.7865	.61844	.03278
eav1	director	83	4.5181	.61210	.06719
	teacher	356	4.2388	.77041	.04083
eav2	director	83	4.6265	.57828	.06347
	teacher	356	4.2472	.78048	.04137
eav3	director	83	4.5301	.66877	.07341
	teacher	356	4.1882	.62437	.03309
eav4	director	83	4.5783	.66480	.07297
	teacher	356	4.0674	.82288	.04361
eav5	director	83	4.5663	.60873	.06682
	teacher	356	4.1798	.60163	.03189

eav6	director	83	4.5422	.64960	.07130
	teacher	356	4.3174	.74519	.03949
lea1	director	83	4.3133	.79523	.08729
	teacher	356	3.8230	.81509	.04320
lea2	director	83	4.4217	.68290	.07496
	teacher	356	4.1882	.61068	.03237
lea3	director	83	4.1928	.80331	.08818
	teacher	356	3.9607	.83151	.04407
lea4	director	83	4.3133	.74781	.08208
	teacher	356	3.5955	.71945	.03813
lea5	director	83	4.1566	.83348	.09149
	teacher	354	3.8475	.84452	.04489
lea6	director	83	4.1205	.84677	.09294
	teacher	356	3.6685	.75599	.04007
lea7	director	83	4.1807	.78312	.08596
	teacher	356	3.7640	.78396	.04155
res1	director	83	4.0602	.86037	.09444
	teacher	356	3.5393	.78803	.04177
res2	director	83	3.9518	.85402	.09374
	teacher	356	3.3624	.79480	.04212
res3	director	83	3.9759	.85506	.09385
	teacher	356	3.5197	.78518	.04161
med1	director	83	4.1084	.84120	.09233
	teacher	356	3.8230	.81509	.04320
med2	director	83	4.1084	.82657	.09073
	teacher	356	3.6685	.75599	.04007
med3	director	83	4.0241	.82604	.09067
	teacher	356	3.6601	.75409	.03997
med4	director	83	4.0000	.86954	.09544
	teacher	356	3.7640	.78396	.04155
med5	director	83	4.1446	.85729	.09410
	teacher	356	3.7500	.77777	.04122

avg_sup	director	83	4.6169	.25984	.02852
	teacher	356	4.1331	.39507	.02094
avg_cou	director	83	4.8451	.23100	.02536
	teacher	356	4.0935	.43770	.02320
avg_eva	director	83	4.5602	.59331	.06512
	teacher	356	4.2065	.40485	.02146
avg_lea	director	83	4.2427	.46732	.05129
	teacher	356	3.8355	.39222	.02079
avg_res	director	83	3.9960	.63650	.06986
	teacher	356	3.4738	.60947	.03230
avg_med	director	83	4.0771	.63464	.06966
	teacher	356	3.7331	.44800	.02374
avg_all	director	83	4.3897	.32098	.03523
	teacher	356	3.9126	.25945	.01375

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	Significance One-Sided p	Significance Two-Sided p	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
sup1	Equal variances assumed	.079	.779	5.029	437	<.001	<.001	.35640	.07087	.21712	.49568
	Equal variances not assumed			5.648	143.246	<.001	<.001	.35640	.06311	.23166	.48115
sup2	Equal variances assumed	.052	.820	3.816	437	<.001	<.001	.27288	.07151	.13234	.41342
	Equal variances not assumed			4.275	142.744	<.001	<.001	.27288	.06383	.14670	.39905
sup3	Equal variances assumed	46.407	<.001	8.487	437	<.001	<.001	.84723	.09982	.65104	1.04343
	Equal variances not assumed			10.889	180.966	<.001	<.001	.84723	.07781	.69370	1.00076
sup4	Equal variances assumed	2.327	.128	7.467	437	<.001	<.001	.53750	.07198	.39603	.67897
	Equal variances not assumed			8.422	144.183	<.001	<.001	.53750	.06382	.41135	.66365
sup5	Equal variances assumed	25.319	<.001	4.508	437	<.001	<.001	.40460	.08974	.22821	.58098
	Equal variances not assumed			5.982	194.384	<.001	<.001	.40460	.06763	.27121	.53799
cou1	Equal variances assumed	121.828	<.001	6.176	437	<.001	<.001	.54643	.08848	.37253	.72033
	Equal variances not assumed			9.201	259.253	<.001	<.001	.54643	.05939	.42949	.66338
cou2	Equal variances assumed	204.025	<.001	7.725	437	<.001	<.001	.70299	.09100	.52413	.88185
	Equal variances not assumed			13.526	402.043	<.001	<.001	.70299	.05197	.60082	.80517
cou3	Equal variances assumed	95.450	<.001	5.815	437	<.001	<.001	.51591	.08872	.34153	.69028

	Equal variances not assumed			8.349	234.871	<.001	<.001	.51591	.06179	.39417	.63765
cou4	Equal variances assumed	109.652	<.001	8.592	437	<.001	<.001	.81972	.09541	.63221	1.00723
	Equal variances not assumed			13.966	332.169	<.001	<.001	.81972	.05869	.70426	.93518
cou5	Equal variances assumed	93.780	<.001	7.573	437	<.001	<.001	.71897	.09494	.53236	.90557
	Equal variances not assumed			11.376	265.302	<.001	<.001	.71897	.06320	.59453	.84340
cou6	Equal variances assumed	27.170	<.001	13.792	437	<.001	<.001	.99668	.07226	.85466	1.13871
	Equal variances not assumed			19.769	233.834	<.001	<.001	.99668	.05042	.89735	1.09601
cou7	Equal variances assumed	8.273	.004	13.297	437	<.001	<.001	.96047	.07223	.81851	1.10244
	Equal variances not assumed			15.848	157.593	<.001	<.001	.96047	.06061	.84077	1.08018
eav1	Equal variances assumed	7.751	.006	3.083	437	.001	.002	.27931	.09060	.10125	.45737
	Equal variances not assumed			3.553	149.061	<.001	<.001	.27931	.07862	.12395	.43466
eav2	Equal variances assumed	17.399	<.001	4.167	437	<.001	<.001	.37932	.09102	.20043	.55820
	Equal variances not assumed			5.007	159.782	<.001	<.001	.37932	.07576	.22969	.52894
eav3	Equal variances assumed	4.237	.040	4.432	437	<.001	<.001	.34192	.07715	.19029	.49355
	Equal variances not assumed			4.246	117.592	<.001	<.001	.34192	.08052	.18246	.50138
eav4	Equal variances assumed	5.558	.019	5.268	437	<.001	<.001	.51090	.09698	.32030	.70150
	Equal variances not assumed			6.010	146.720	<.001	<.001	.51090	.08501	.34289	.67890
eav5	Equal variances assumed	2.849	.092	5.259	437	<.001	<.001	.38649	.07350	.24204	.53094
	Equal variances not assumed			5.220	122.138	<.001	<.001	.38649	.07404	.23993	.53305

eav6	Equal variances assumed	4.962	.026	2.532	437	.006	.012	.22475	.08876	.05030	.39920
	Equal variances not assumed			2.757	137.055	.003	.007	.22475	.08151	.06357	.38593
lea1	Equal variances assumed	.037	.847	4.957	437	<.001	<.001	.49022	.09890	.29584	.68460
	Equal variances not assumed			5.033	125.352	<.001	<.001	.49022	.09739	.29747	.68297
lea2	Equal variances assumed	8.803	.003	3.065	437	.001	.002	.23348	.07617	.08379	.38318
	Equal variances not assumed			2.860	114.507	.003	.005	.23348	.08165	.07175	.39522
lea3	Equal variances assumed	.001	.979	2.304	437	.011	.022	.23210	.10072	.03415	.43005
	Equal variances not assumed			2.355	126.264	.010	.020	.23210	.09857	.03702	.42717
lea4	Equal variances assumed	.265	.607	8.124	437	<.001	<.001	.71775	.08835	.54410	.89140
	Equal variances not assumed			7.930	119.920	<.001	<.001	.71775	.09051	.53855	.89695
lea5	Equal variances assumed	.184	.668	3.009	435	.001	.003	.30917	.10274	.10724	.51110
	Equal variances not assumed			3.034	124.552	.001	.003	.30917	.10190	.10748	.51086
lea6	Equal variances assumed	2.775	.096	4.791	437	<.001	<.001	.45194	.09432	.26656	.63732
	Equal variances not assumed			4.465	114.396	<.001	<.001	.45194	.10121	.25145	.65244
lea7	Equal variances assumed	.134	.714	4.361	437	<.001	<.001	.41668	.09554	.22891	.60445
	Equal variances not assumed			4.364	123.240	<.001	<.001	.41668	.09547	.22770	.60566
res1	Equal variances assumed	.215	.643	5.328	437	<.001	<.001	.52092	.09777	.32876	.71307
	Equal variances not assumed			5.045	116.187	<.001	<.001	.52092	.10326	.31640	.72543
res2	Equal variances assumed	.070	.791	5.998	437	<.001	<.001	.58945	.09827	.39630	.78259

	Equal variances not assumed			5.736	117.355	<.001	<.001	.58945	.10277	.38592	.79297
res3	Equal variances assumed	.275	.600	4.686	437	<.001	<.001	.45624	.09736	.26489	.64759
	Equal variances not assumed			4.444	116.373	<.001	<.001	.45624	.10267	.25290	.65958
med1	Equal variances assumed	.317	.573	2.855	437	.002	.005	.28540	.09996	.08895	.48185
	Equal variances not assumed			2.800	120.495	.003	.006	.28540	.10194	.08358	.48722
med2	Equal variances assumed	.829	.363	4.689	437	<.001	<.001	.43989	.09382	.25550	.62429
	Equal variances not assumed			4.435	116.083	<.001	<.001	.43989	.09918	.24345	.63633
med3	Equal variances assumed	.056	.813	3.888	437	<.001	<.001	.36398	.09362	.17997	.54799
	Equal variances not assumed			3.673	115.950	<.001	<.001	.36398	.09909	.16773	.56024
med4	Equal variances assumed	1.562	.212	2.418	437	.008	.016	.23596	.09760	.04413	.42778
	Equal variances not assumed			2.267	115.070	.013	.025	.23596	.10410	.02976	.44215
med5	Equal variances assumed	2.878	.090	4.081	437	<.001	<.001	.39458	.09670	.20453	.58462
	Equal variances not assumed			3.841	115.509	<.001	<.001	.39458	.10273	.19109	.59806
avg_sup	Equal variances assumed	17.869	<.001	10.627	437	<.001	<.001	.48372	.04552	.39426	.57319
	Equal variances not assumed			13.671	182.000	<.001	<.001	.48372	.03538	.41391	.55353
avg_cou	Equal variances assumed	29.913	<.001	15.151	437	<.001	<.001	.75160	.04961	.65409	.84910
	Equal variances not assumed			21.870	238.178	<.001	<.001	.75160	.03437	.68389	.81930
avg_eva	Equal variances assumed	36.035	<.001	6.503	437	<.001	<.001	.35378	.05440	.24686	.46070
	Equal variances not assumed			5.160	100.496	<.001	<.001	.35378	.06857	.21775	.48981

avg_lea	Equal variances assumed	3.007	.084	8.200	437	<.001	<.001	.40714	.04965	.30955	.50474
	Equal variances not assumed			7.356	110.458	<.001	<.001	.40714	.05535	.29747	.51682
avg_res	Equal variances assumed	1.410	.236	6.970	437	<.001	<.001	.52220	.07492	.37496	.66944
	Equal variances not assumed			6.784	119.543	<.001	<.001	.52220	.07697	.36980	.67460
avg_med	Equal variances assumed	16.567	<.001	5.777	437	<.001	<.001	.34396	.05954	.22694	.46099
	Equal variances not assumed			4.674	101.843	<.001	<.001	.34396	.07360	.19798	.48994
avg_all	Equal variances assumed	8.064	.005	14.386	437	<.001	<.001	.47707	.03316	.41189	.54224
	Equal variances not assumed			12.614	108.304	<.001	<.001	.47707	.03782	.40210	.55203

ภาคผนวก ค

เครื่องมือของการศึกษา

แบบสอบถามการศึกษา

เรื่อง

ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนางานวิชาการ
ของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก
2. ผู้ตอบแบบสอบถามคือบุคลากรโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในจังหวัดภาคใต้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน และครู จำนวน 4 คน รวม 5 คน
3. แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
4. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อท่าน จึงขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน คำตอบของท่านจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี ระหว่าง 30 – 40 ปี ระหว่าง 41-50 ปี สูงกว่า 50 ปี
3. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท
4. ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นกับสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนท่าน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้
 - ด้านที่ 1 การนิเทศการศึกษา จำนวน 5 ข้อ
 - ด้านที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ
 - ด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำนวน 6 ข้อ
 - ด้านที่ 4 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ
 - ด้านที่ 5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 ข้อ
 - ด้านที่ 6 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 5 ข้อ
2. ขอความอนุเคราะห์ท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนท่านว่าแต่ละข้อมีสภาพการปฏิบัติหรือดำเนินการอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งกำหนดค่าความหมายดังนี้
 - 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ขอข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านการนิเทศการศึกษา						
1.	จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในโรงเรียน					
2.	ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับโรงเรียน					
3.	ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน					
4.	ติดตามประสานงานกับสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของโรงเรียน					
5.	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนกับโรงเรียนอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในจังหวัด					

ข้อ ที่	ขอข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน						
6.	ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ สภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น					
7.	วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสภาพโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการโรงเรียน					
8.	จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรโรงเรียนที่ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายาม บูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระ การเรียนรู้ตามความเหมาะสม					
9.	นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตร ให้เหมาะสม					
10.	นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียน					
11.	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร					
12.	ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนตามความเหมาะสม					
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน						
13.	กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน					
14.	จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและ ประเมินผลของโรงเรียน					
15.	ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการ ประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน					
16.	จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากโรงเรียน อื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด					
17.	พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน					
18.	จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน					

ข้อ ที่	ขอข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
19.	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
20.	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน				
21.	ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา				
22.	การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง				
23.	ส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง				
24.	การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม				
25.	จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนมามีส่วนร่วม				
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
26.	ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของโรงเรียน				
27.	ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่ม				
28.	ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น				
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
29.	ศึกษา วิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ				
30.	ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน				
31.	จัดการสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาทางด้านวิชาการ				

ข้อ ที่	ขอข่วยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
32.	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับโรงเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น					
33.	การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

ศึกษาศาภาพการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนางานวิชาการ
ของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง

วัน เวลา สถานที่ ที่ให้สัมภาษณ์

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อย่างไรบ้าง

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร โดยเน้นปรับปรุงหรือสร้างให้ดีขึ้นกว่าเดิมในการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดกับผู้เรียน แล้วนำมาจัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อย่างไรบ้าง

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การนำข้อมูลจากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่ามีอุปสรรคจากการใช้สื่ออย่างไร มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและ ผู้เรียนระดับใด เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ สำหรับการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อ ๆ ไป หรือปรับปรุงเพื่อพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนขนาดเล็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างไรบ้าง

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การศึกษาค้นหาความรู้ ความจริง แนวคิด วิธีการ และนวัตกรรมการศึกษา เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ การศึกษาตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาหรือมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ภาพประกอบการศึกษาดูงาน

ภาพประกอบการศึกษาดูงานโรงเรียนพัฒนศาสตร์วิทยา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

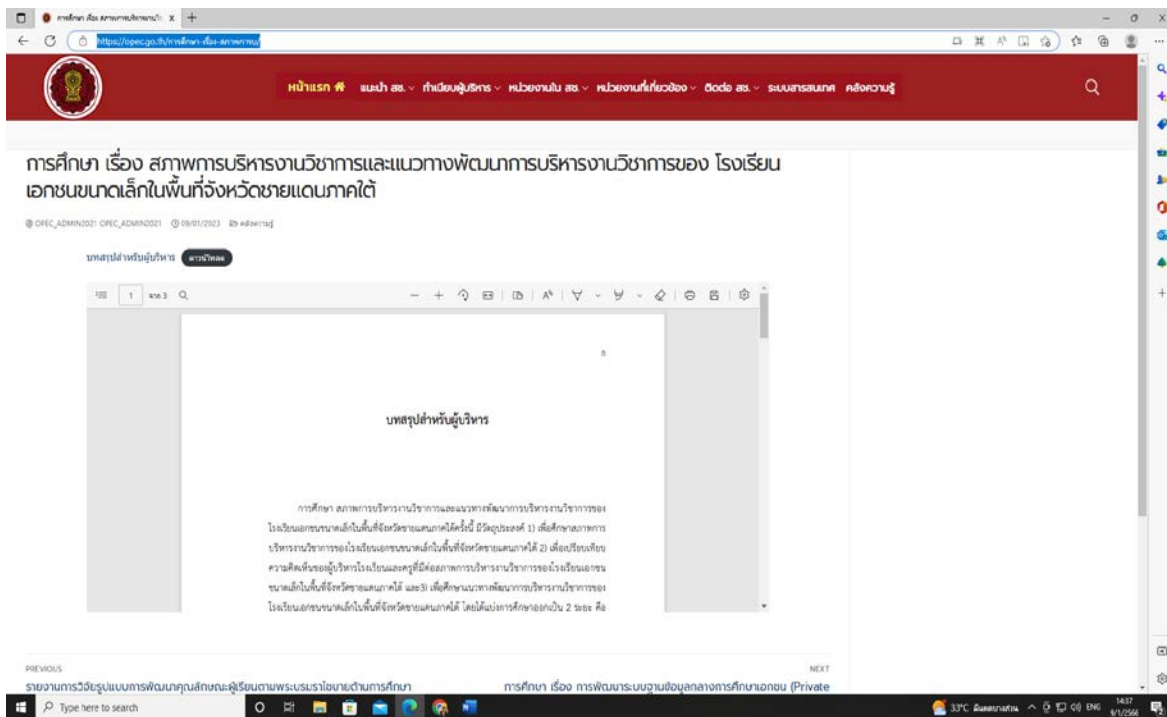

ภาคผนวก จ

การเผยแพร่ผลงาน

การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานวิชาการทางเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
พร้อมส่งถึงศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด

เผยแพร่ผลงานทางเว็บไซต์ สช. (URL : <https://opec.go.th/research02>)

ระบบ รับ - ส่ง หนังสือราชการอิเล็กทรอนิกส์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

หนังสือที่ยังไม่ลงรับ
หนังสือที่ลงรับ
หนังสือส่งออก
ส่งหนังสือ
ค้นหาหนังสือ
คู่มือการใช้งาน
ออกจากระบบ

January 9, 2023 9:12:38 AM

ข้อมูลส่วนบุคคล

 personal image

สื่ออื่นเป็น : 1100200927814

นางสาวสิริวรรณ รุ่งธรรมานนท์

กข.ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวกและประสานงาน (ฟชอ.)

ข้อมูลส่วนบุคคล

หนังสือส่งออกจาก นางสาวสิริวรรณ รุ่งธรรมานนท์

รายการเอกสารส่งออก ☒ = หนังสือเวียน ☑ = ทัวไป ☑ = ตัวมาก ☑ = ตัวที่สุค

ที่	☒	☑	เลขที่หนังสือ	ชื่อเรื่อง	ถึง	ลงวันที่	ลบ
1	☒	☑	ศธ 0211.1/276	ขอเผยแพร่ผลงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	คลิกดูผู้รับ	2023-01-09	🗑
2	☒	☑	ศธ 0211.1/276	ขอเผยแพร่ผลงานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	คลิกดูผู้รับ	2023-01-09	🗑

ส่งผลงานถึงศึกษาธิการจังหวัด และ สช.จังหวัด

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นายธเนตร สภานนท์
ประวัติการศึกษา	นิเทศศาสตร์ (สาขาภาพยนตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษานานาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300